

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

Hynetwork Services B.V.
Concourslaan 17
9727 KC GRONINGEN

ONTWERPBESLUIT

Datum 12 oktober 2026
Betreft Beslissing aanvraag flora- en fauna-activiteit

Geachte heer/mevrouw,

Op 9 juli 2026 heeft u een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd. Ik heb uw aanvraag met de aanvullingen van 20 augustus 2026 en 12 oktober 2026 beoordeeld. In deze brief leest u mijn beslissing en wat dit voor u betekent.

Inhoud aanvraag

U heeft een aanvraag gedaan voor het project 'Realisatie Waterstof Drenthe Overijssel', gelegen tussen de gemeentes Midden-Drenthe en Ommen en tussen Hoogeveen, Coevorden en Emmen. Het project betreft het aanleggen van een waterstofnetwerk in de provincies Drenthe en Overijssel. De werkzaamheden bestaan uit aanleggen van nieuwe waterstofleidingen, het aanpassen van aardgasleidingen voor hergebruik, het aanpassen of verwijderen van bestaande afsluiterlocaties voor aardgas en het nieuwbouwen van afsluiterlocaties voor waterstof.

De 2 nieuwe leidingen betreffen de A-820 tussen Elim en Vlieghuis en de A-817 tussen Vlieghuis en Emmen. Beide leidingen worden grotendeels aangelegd door middel van open ontgraving. Om wegen, grote watergangen en bosschages te ontzien worden enkele delen aangelegd middels sleufloze technieken.

Tussen Nieuwediep en Ommen (A-619) en Zandpol en Veenoord (A-605-01) kan gebruik gemaakt worden van bestaande leidingen. Voor deze tracédelen zijn uitsluitend werkzaamheden voorzien aan enkele afsluiterschema's.

Enkele bestaande afsluiterschema's worden verwijderd en vervangen door passtukken (verbindingstukken). Tevens worden enkele nieuwe schema's gerealiseerd. De werkzaamheden aan afsluiterschema's worden uitgevoerd middels open ontgravingen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Prinses Beatrixlaan 2
Den Haag

Postbus 40225
8004 DE Zwolle
www.rvo.nl

T 088 042 42 42
omgevingswetnatuur@rvo.nl

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

Relatienummer
911337246

Bijlagen
4

ONTWERPBESLUIT

U vraagt een omgevingsvergunning aan voor een flora- en fauna-activiteit zoals bedoeld in artikel 11.46, lid 1, sub a en d van het Bal voor exemplaren van de poelkikker (*Pelophylax lessonae*) en de rugstreeppad (*Epidalea calamita*); artikel 11.54, lid 1, sub a en b van het Bal voor exemplaren van de grote bosmuis (*Apodemus flavicollis*); en artikel 11.54, lid 1, sub b van het Bal voor exemplaren van de eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) en de steenmarter (*Martes foina*).

Procedure

Op grond van artikel 6.1, eerste lid onder e, van de Energiewet neemt de Staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei een projectbesluit, als bedoeld in afdeling 5.2 van de Omgevingswet, voor Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel. Uit artikel 6.1, tweede lid, van de Energiewet volgt dat artikel 16.7 van de Omgevingswet van toepassing is op de coördinatie van de besluiten ter uitvoering van het projectbesluit, waarbij de Staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei met deze coördinatie is belast. Daarnaast doorlopen de besluiten de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Awb.

Dit besluit is één van de besluiten die nodig zijn voor Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel. Daarom is ook op dit besluit de coördinatieregeling uit afdeling 3.5 van de Awb van toepassing.

De Staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei heeft een gecoördineerde voorbereiding van de besluiten voor Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel bevorderd. Onderhavig besluit is samen met het projectbesluit en de andere besluiten als volgt voorbereid:

- op 29 oktober 2026 is een kennisgeving met betrekking tot het ontwerp gepubliceerd in de Staatscourant; kennisgeving heeft ook plaatsgevonden in enkele huis-aan-huisbladen en regionale dagbladen;
- op 29 oktober 2026 is door de Staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei een ontwerp van het besluit aan Hynetwork gezonden;
- het ontwerp van het besluit ligt van vrijdag 30 oktober tot en met donderdag 10 december 2026 terinzage;
- er zijn inloopavonden georganiseerd, op 16 november 2026 in Nieuwlande en op 17 november 2026 in Erica, waarbij de mogelijkheid word geboden mondeling zienswijze naar voren te brengen.

Op grond van artikel 3:26, tweede lid, Awb, worden dit besluit en de andere besluiten gelijktijdig door de Staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei bekendgemaakt. Ook doet de Staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei daarvan mededeling in de Staatscourant, enkele huis-aan-huisbladen en regionale dagbladen en langs elektronische weg. Eerdere insprekers en grondeigenaren en beperkt gerechtigden op die gronden worden persoonlijk geïnformeerd.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
12-10-2026

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

Besluit

Ik verleen u voor de periode van 24 mei 2027 tot en met 24 mei 2032 een omgevingsvergunning voor een flora-en fauna-activiteit, zoals bedoeld in artikel 11.46, lid 1, sub d van het Bal voor zover dit betreft het beschadigen of vernielen van de voortplantings- of rustplaatsen van de poelkikker en de rugstreeppad en artikel 11.54, lid 1, sub b van het Bal voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van de eekhoorn, de grote bosmuis en de steenmarter.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

Ik verleen u geen omgevingsvergunning voor een flora-en fauna-activiteit, zoals bedoeld in artikel 11.46, lid 1, sub a van het Bal voor zover dit betreft het opzettelijk doden of vangen van de poelkikker en de rugstreeppad, en ook niet zoals bedoeld in artikel 11.54, lid 1, sub a van het Bal voor zover dit betreft het opzettelijk doden of vangen van de grote bosmuis. Een overtreding van deze verbodsbepalingen is in casu niet aan de orde.

In bijlage 1 licht ik mijn besluit toe.

Voor deze omgevingsvergunning gelden de volgende voorschriften:

Algemene voorschriften

- a. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen.
- b. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden die volgens de aanvraag worden uitgevoerd. Dit geldt niet als dit anders in deze omgevingsvergunning staat.
- c. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister (volgens artikel 4.12 Omgevingsbesluit).
- d. Het gebied waarvoor deze omgevingsvergunning geldt, is het plangebied voor de realisatie van het project 'Realisatie Waterstof Drenthe Overijssel'. Het betreft enkel de vergunningplichtige delen van het plangebied dat zich bevindt tussen de gemeentes Midden-Drenthe en Ommen en tussen Hogeveen, Coevorden en Emmen. Dit is weergegeven in figuur 3-8 van het bij de aanvullingen gevoegde rapport 'Waterstofnetwerk Nederland Rapport activiteitenplan Waterstofnetwerk Drenthe-Overijssel' van 20 augustus 2026 en in figuur 1 tot en met 6 van het bij de aanvullingen gevoegde bestand 'Vergunningsplichtige locaties Waterstofnetwerk Drenthe-Overijssel' van 12 oktober 2026 (bijlage 2 bij dit besluit).
- e. De omgevingsvergunninghouder neemt meteen contact op met Rijksdienst voor Ondernemend Nederland als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project (voorzien wordt dat) zich een andere ecologische situatie voordoet dan degene waar onder genoemde specifieke voorschriften aan refereren of andere handelingen dan bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze omgevingsvergunning kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de omgevingsvergunninghouder of haar rechtsopvolgers, of partijen die in opdracht van de omgevingsvergunninghouder werken. De omgevingsvergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de goede naleving van deze omgevingsvergunning.

ONTWERPBESLUIT

- g. U stelt een ecologisch werkprotocol op, waarin alle voorschriften staan. U informeert alle betrokken partijen over het werkprotocol, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie.
- h. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden ligt er een afschrift van deze omgevingsvergunning, de bijbehorende brief, het ecologisch werkprotocol en het logboek op de locatie van de werkzaamheden. Deze worden op verzoek getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- i. De vergunninghouder vult het bijgevoegde meldingsformulier volledig in en stuurt deze samen met het ecologisch werkprotocol naar Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Hij of zij doet dit zodra de startdatum van de werkzaamheden bekend is, maar minimaal 7 dagen voor de start.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

Specifieke voorschriften

- j. U voert de maatregelen uit zoals beschreven in hoofdstuk 5 en 7 van het bij de aanvraag ingediende rapport 'Activiteitenplan Waterstofnetwerk Drenthe-Overijssel' van 20 augustus 2026 (bijlage 3 bij dit besluit) en de aanvullingen van 20 augustus 2026 (bijlage 4 bij dit besluit). Hierbij houdt u zich aan de voorschriften;
- k. U houdt bij de planning van de werkzaamheden rekening met de kwetsbare periode(n) van de poelkikker, rugstreeppad, steenmarter, grote bosmuis en eekhoorn. U laat zich hierbij adviseren door een ecologisch deskundige met betrekking tot de poelkikker, rugstreeppad, steenmarter, grote bosmuis en eekhoorn.
- l. U geeft aan amfibieënschermen te plaatsen rondom het leefgebied van de rugstreeppad. De te plaatsen amfibieënschermen dienen te voldoen aan de voorwaarden uit het Kennisdocument Rugstreeppad (BIJ12).
- m. De aanwezige amfibieënschermen dienen functioneel te zijn gedurende de werkzaamheden. Daartoe dient minimaal wekelijks een controle te worden uitgevoerd en dienen de schermen binnen 48 uur te worden hersteld indien deze niet meer functioneren. Ook dient te worden voorkomen dat vegetatie langs de schermen, zowel aan de binnen- als buitenzijde, te hoog wordt en over de schermen gaat hangen. De vegetatie mag niet hoger dan 30 centimeter zijn. Na storm of extreem weer wordt binnen 2 dagen een extra controle uitgevoerd. Dit alles dient te worden bijgehouden in het ecologisch logboek.
- n. De werkzaamheden binnen de amfibieënschermen vangen pas aan na de schriftelijke vrijgave van het werkgebied door een ecologisch deskundige op het gebied van de rugstreeppad. Dit kan pas nadat er minimaal 5 opeenvolgende dagen, met voor de rugstreeppad gunstige weersomstandigheden, geen exemplaren meer zijn waargenomen. De onderbouwing van de vrijgave en het startmoment dient te worden vastgelegd in een logboek.
- o. Vanwege inperken risico op overbrengen van amfibieziektes, moeten schepnetten, opvangemmers en laarzen voor- en achteraf ontsmet worden en dient afvangen te gebeuren met handschoenen (zie inventarisatie protocol op website van RAVON: www.ravon.nl).
- p. Het bepalen van de meest geschikte weersomstandigheden voor het afvangen, evenals het afvangen zelf, dient door een ervaren ecologische deskundige op het gebied van de betrokken soorten te worden uitgevoerd.

ONTWERPBESLUIT

Daarbij geldt tevens dat betreffende deskundige in een logboek noteert op welke dagen en onder welke weersomstandigheden dieren gevangen zijn, evenals welke aantallen het per soort betrof, wat de vangstlocatie betrof en welke vangmethode is toegepast.

- q. In het leefgebied van grote bosmuis gaat u gedurende een aantal opeenvolgende dagen vangacties uitvoeren. De gebruikte vangmiddelen (bijvoorbeeld inloopvallen of ingegraven emmers) dienen te worden voorzien van voldoende voedsel om de tijd tussen het moment van vangst en de vrijlating in nabijgelegen habitat te overbruggen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

Overige voorschriften

- r. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor deze omgevingsvergunning is verleend. Deze deskundige legt de ecologische begeleiding vast in een logboek.
- s. Wanneer blijkt dat de in deze omgevingsvergunning gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden uit te voeren, dan doet u een verzoek tot verlenging van deze omgevingsvergunning. Doe dit minimaal 8 weken voor het einde van deze termijn. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
- t. Deze omgevingsvergunning kan worden ingetrokken, wanneer blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

Zienswijzen

U kunt op meerdere manieren een zienswijze indienen:

- Bij voorkeur digitaal via de website www.energietransitie.nl/wndo
- Per post: Inspraakpunt Energietransitie
 Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel
 Postbus 111
 9200 AC Drachten

Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan kunnen wij u per brief een ontvangstbevestiging sturen.

- Voor het opnemen van mondelinge zienswijzen kunt u op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur bellen met Energietransitie.nl op 088 042 47 47.
- U kunt niet reageren per e-mail

¹ Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten. Hij of zij heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis. De ecologische deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek te kunnen doen. Hij of zij: (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van beschermde soorten; heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeksmethoden; kan ecologische werkprotocollen uitwerken; kan specifieke maatregelen begeleiden.

ONTWERPBESLUIT

Meer informatie

Heeft u vragen? Kijk dan op www.rvo.nl/voorwaarden-flora-en-fauna-activiteit voor meer informatie. Bel ons op: 088 042 42 42 (lokaal tarief). Op www.rvo.nl/contact staat hoe u verder contact met ons opneemt. Uw aanvraag is bij ons bekend onder referentienummer 99901989. Gebruik dit nummer als u contact met ons heeft.

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
namens deze:

Teammanager Soortenbescherming ruimtelijke ingrepen
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

Bijlage 1: Overwegingen Omgevingswet

Afwijzing artikel 11.46 lid 1, sub a en artikel 11.54, lid 1, sub a van het Besluit activiteit leefomgeving (opzettelijk doden)

Uit de aanvraag blijkt dat een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit is aangevraagd als bedoeld in artikel 11.46, lid 1, sub a van het Bal voor zover dit betreft het opzettelijk doden van dieren. Een omgevingsvergunning voor het opzettelijk doden van de poelkikker, de rugstreeppad en de grote bosmuis is in casu niet aan de orde. Er worden door u voldoende maatregelen genomen om het opzettelijk doden van de poelkikker en de rugstreeppad te voorkomen.

Afwijzing artikel 11.46 lid 1, sub a en artikel 11.54, lid 1, sub a van het Besluit activiteit leefomgeving (vangen)

Uit de aanvraag blijkt dat een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit is aangevraagd als bedoeld in artikel 11.46, lid 1, sub a van het Bal voor het opzettelijk vangen van dieren. Een omgevingsvergunning voor het opzettelijk vangen van de poelkikker, de rugstreeppad en de grote bosmuis is in casu niet aan de orde, omdat het niet de bedoeling is deze soorten definitief aan de natuur te onttrekken en onder u te houden, maar direct te verplaatsen binnen hun natuurlijke leefomgeving. Slechts wanneer soorten niet binnen een redelijke termijn worden teruggeplaatst, heeft u een omgevingsvergunning nodig voor een flora- en fauna-activiteit zoals genoemd in artikel 11.46, lid 1 sub a, van het Bal. De zorgplicht uit artikel 11.27 van het Bal is wel van toepassing. Er worden door u maatregelen voorgesteld om de zorgplicht na te leven.

Instandhouding van de poelkikker en de rugstreeppad

Artikel 11.46, lid 1, sub d Besluit activiteiten leefomgeving

De poelkikker is in het plangebied aangetroffen. Op het nieuwbouwtracé A-817 zijn in 3 watergangen (watergang 2, 5 en 6) poelkikkers aangetroffen. In 3 andere watergangen (watergang 1, 3 en 4) zijn geen poelkikkers aangetroffen, maar omdat hier wel geschikt voorplantingswater aanwezig is, en de watergangen dicht bij de andere watergangen liggen, wordt ook daar uitgegaan van de aanwezigheid van poelkikkers. Watergangen 1 tot en met 5 zijn nabij Vlieghuis en watergang 6 nabij Schoonebeek

De uiteinden (kopse kanten) van watergang 2, 3 en 4 worden definitief gedempt. Door het dempen van deze uiteinden gaat circa 15m² aan voortplantingswater van de poelkikker verloren. Door de aanlegwerkzaamheden, waaronder open ontgravingen en tijdelijke ingrepen in oevers en waterbodems, kunnen eikloppe, larven en overwinterende individuen worden verstoord of gedood, indien er geen maatregelen worden getroffen.

De rugstreeppad is in het plangebied aangetroffen. De rugstreeppad is aangetroffen op het compressiestation Ommen. Het gehele station is mogelijk in gebruik als landhabitat van de rugstreeppad. In het zuidoostelijk deel van het station is een bosschage van ongeveer 3.300 m² aanwezig die ten behoeve van de werkzaamheden gekapt dient te worden. De te kappen bosschage voorziet in potentieel geschikt overwinteringshabitat voor de rugstreeppad. De rugstreeppad kan mogelijk overwinteren in muizenholen en onder de aanwezige strooisellaag.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

Ook kan het planvoornemen door de kap van de bosschage en graafwerkzaamheden geschikt pioniershabitat voor de rugstreeppad creëren.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Door de kap van de bosschage in het zuidoostelijke deel van S-444 verdwijnt overwinteringshabitat van de rugstreeppad. Daarnaast zou door de bomenkap op de locatie van de bosschage braakliggend terrein gecreëerd kunnen worden. Dit braakliggend terrein in combinatie met de graafwerkzaamheden zouden geschikt voortplantingshabitat voor de rugstreeppad kunnen creëren. Aangezien op deze locatie vervolgens werkzaamheden plaatsvinden kan dit lijden tot het verwonden of doden van exemplaren van de rugstreeppad, indien er niet wordt afgevangen.

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de poelkikker en de rugstreeppad tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor. Deze beschrijft u in paragraaf 5.1.1, 5.1.5, 5.2.2, 7.2.2, 7.3.2 en 7.3.5 van het bij de aanvullingen gevoegde rapport 'Waterstofnetwerk Nederland Rapport activiteitenplan Waterstofnetwerk Drenthe-Overijssel' van 20 augustus 2026 en de aanvullingen van 20 augustus 2026.

Het dempen van de sloten wordt uitgevoerd in de periode september en oktober, buiten de kwetsbare periode van de poelkikker. Voorafgaand aan het dempen zullen alle aanwezige poelkikkers worden weggevangen en overgezet. Het afvangen mag alleen plaatsvinden wanneer de watertemperatuur lager is dan 25 graden Celsius, de luchttemperatuur boven het vriespunt ligt en er geen ijs aanwezig is in de watergang. Hiermee wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood. Voor het wegvangen wordt de sloot afgesloten van de sloot waarmee deze in verbinding staat en in secties opgedeeld. De aanwezige poelkikkers worden met behulp van een schepnet uit de watergang gevangen. Vervolgens wordt de bagger uit de watergang onder begeleiding van de ecologisch deskundige op zorgvuldige wijze afgegraven en op de kant uitgespreid. Deze bagger wordt vervolgens uiterst zorgvuldig handmatig gecontroleerd op aanwezigheid van poelkikkers en overige aquatische fauna. Aanwezige dieren worden verzameld in een emmer met water uit de sloot. De aanwezige poelkikkers worden zo snel mogelijk overgeplaatst naar voortplantingswateren in de directe omgeving. Dit geldt eveneens voor eventuele bijvangst. De juiste werkmethode wordt voorafgaand, aan de hand van de situatie ter plaatse, met een ter zake kundige ecooloog besproken en afgestemd.

De werkzaamheden op het land, bijvoorbeeld de aanleg van een leiding, beslaan slechts een klein oppervlakte ten opzichte van het totale landhabitat van de poelkikker. Bovendien wordt hier geen verbodsbepaling overtreden. Deze werkzaamheden op het landhabitat van de poelkikker kunnen dan ook het gehele jaar door plaats vinden en worden onder ecologische begeleiding uitgevoerd.

Ter compensatie van het verlies van 15m² aan voortplantingswater door het dempen van de uiteinden van sloot 2, 3 en 4 wordt ingezet op het verhogen van de kwaliteit van het voortplantingswater in sloot 1, 3 en 4. Dit wordt volbracht door de aanleg van een natuurvriendelijke oevers. Deze kwalitatieve verbetering van voortplantingshabitat dienen gerealiseerd te worden binnen een straal van 500 meter van de slootuiteinden die gedeeltelijk gedempt worden.

ONTWERPBESLUIT

Deze natuurvriendelijke oevers dienen te voldoen aan het volgende:

- De oever moet zacht glooiend zijn met een helling van 1:2 tot 1:5.
- De sloot moet waterhoudend zijn, in ieder geval in de periode april tot en met september.
- De pH-waarde (zuurgraad) van het water mag niet onder 4,8 liggen.
- Op minimaal 1/3 van het landdeel van de oever dient vegetatie met kruidachtigen en grasachtigen aanwezig zijn. Zo nodig moet minimaal 1/3 uitgerasterd worden tegen het betreden van vee en het voorkomen van vraatschade.
- Bij baggeren of schonen van de watergang blijft minimaal één derde deel van de watergang ongemoeid.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

In totaal wordt 650 meter aan voortplantingswater kwalitatief verbeterd of geschikt gemaakt als voortplantingshabitat voor de poelkikker, hiermee wordt overgecompenseerd voor het verloren voortplantingswater. Om op lange termijn de voortplantingsmogelijkheden van de poelkikker binnen het plangebied te behouden wordt het aangelegde voortplantingswater op een voor de poelkikker gunstige wijze beheerd.

Ten aanzien van de rugstreeppad wordt voorafgaand aan de werkzaamheden tijdens de actieve periode zoveel mogelijk geschikte overwinterings- en schuilplekken, zoals strooisel, dood hout en overige ophoping van organisch materiaal, verwijderd uit het bosschage nabij S-444. Vervolgens wordt voor de kapwerkzaamheden rondom het werkterrein een amfibieënschermbegmat om te voorkomen dat rugstreeppadden het terrein kunnen koloniseren, met name nadat het bosschage is gekapt en pioniershabitat ontstaat. Dit kan echter pas na het voortplantingsseizoen van de grote bosmuis (dus begin oktober). Door aan de binnenzijde meerdere taluds te maken tegen het amfibieënschermbegmat kunnen eventueel aanwezige individuen het gebied verlaten.

De maatregelen die u voorstelt zijn in grote lijnen voldoende. Ter aanscherping hierop heb ik in de omgevingsvergunning aanvullende voorschriften I. tot en met p. opgenomen. Deze hebben betrekking op de werkwijze rondom het zorgvuldig afvangen van de rugstreeppad en de poelkikker.

Het plaatsen van de amfibieënschermen voor de rugstreeppad dient te voldoen aan de voorwaarden van het 'Kennisdokument Rugstreeppad' (BIJ12). Boven is het vereist dat de schermen functioneel blijven. Hierbij is het noodzakelijk minimaal wekelijks te controleren en de schermen binnen 48 uur te herstellen, indien deze niet meer functioneren. Bovendien dient de vegetatie aan beiden kanten niet hoger dan 30 centimeter te zijn en/of over de schermen te hangen. Daarnaast is het verplicht na storm of extreem weer binnen 2 dagen een extra controle uit te voeren. Daarbij dient het afvangen tijdens geschikte weersomstandigheden te gebeuren. Dit wordt bepaald door een ecologisch deskundige. Deze deskundige dient te noteren onder welke weersomstandigheden dieren zijn gevangen, evenals de aantallen per soort en de vangstlocatie.

ONTWERPBESLUIT

De werkzaamheden binnen het amfibieënscherp mogen pas na schriftelijke vrijgave van de ecologisch deskundige plaatsvinden. Het gebied kan vrijgegeven worden na minimaal 5 opeenvolgende dagen - met voor de rugstreeppad gunstigere weersomstandigheden - zonder waargenomen rugstreeppadden in het afvanggebied. Dit alles dient te worden bijgehouden in het ecologisch logboek.

Daarnaast dienen de rugstreeppad en de poelkikker volgens het hygiëneprotocol van RAVON te worden afgevangen om infectie van ziekteverwekkers te voorkomen.

Met inachtneming van alle bovengenoemde maatregelen wordt zo veel mogelijk voorkomen dat het leefgebied wordt aangetast van de poelkikker en de rugstreeppad. Desalniettemin verdwijnen (tijdelijk) rust- en verblijfplaatsen van de poelkikker en de rugstreeppad. Hierdoor is alsnog sprake van een overtreding van artikel 11.46 lid 1, sub d van het Bal ten aanzien van de poelkikker en de rugstreeppad. Om deze reden wordt de omgevingsvergunning verleend.

Staat van instandhouding van de poelkikker

Volgens de Rode Lijst is de status van de poelkikker 'thans niet bedreigd'.

De staat van instandhouding wordt beoordeeld als 'gunstig'. De ontwikkelingen in de aantallen en verspreiding van poelkikkers zijn moeilijk weer te geven. Dit komt deels door het moeilijke onderscheid met de andere twee soorten groene kikkers. Ondanks deze beperkingen wordt ervan uitgegaan dat de poelkikkerpopulatie en landelijke staat van instandhouding stabiel zijn. De soort lijkt te profiteren van de waterkwaliteitsverbeteringen. In 2013 is de landelijke staat van instandhouding voor poelkikker beoordeeld als 'gunstig'.

De poelkikker komt zowel in provincie Overijssel als provincie Drenthe voor volgens de RAVON-verspreidingsatlas Amfibieën. Er is te weinig bekend om de trend voor poelkikkers in deze provincies te kunnen bepalen. Omdat er geen reden is om aan te nemen dat de lokale en regionale staat van instandhouding afwijkt van de landelijke, wordt deze in Overijssel, Drenthe en lokaal ook beoordeeld als 'gunstig'.

De effecten van de werkzaamheden zijn grotendeels tijdelijk van aard en beslaan een klein gedeelte van het voortplantingswater van de poelkikker op de betreffende locaties. Na afloop van de werkzaamheden zullen de sloten zoveel mogelijk worden hersteld naar de oorspronkelijke staat. Ook worden er natuurvriendelijke oevers aangelegd. In de omgeving van de sloten waar de werkzaamheden plaatsvinden, is een relatief groot aanbod aan geschikt voortplantingshabitat aanwezig dat gedurende werkzaamheden ongemoeid blijft. Daarom wordt er geen verslechtering van de lokale staat van instandhouding verwacht voor dit project.

De staat van instandhouding van de poelkikker komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de omgevingsvergunning opgelegde voorschriften.

Staat van instandhouding van de rugstreeppad

De rugstreeppad kent in Nederland drie belangrijke verspreidingskernen: de duinen, het rivierengebied (fluviaal district) en delen van de polders (zeeklei/veen- en laagveendistrict) in Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland en de Noordoostpolder. Op de hogere zandgronden (bijvoorbeeld het Veluws-Drents district en het Kempen district) komt de soort ook voor, maar met een lagere dichtheid.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

De landelijke staat van instandhouding van de rugstreeppad wordt als 'matig ongunstig' beoordeeld. De rugstreeppad is sinds 1950 met veertig procent afgenomen. De landelijke trend in aantallen rugstreeppadden laat een matige afname zien. De rugstreeppad is achteruitgegaan door het verdwijnen van natuurlijke dynamische processen in het duin- en rivierenlandschap. Andere oorzaken van de achteruitgang zijn versnippering, verzuring van voortplantingswateren en het verruigen van leefgebieden als gevolg van successie.

De rugstreeppad komt zowel in provincie Overijssel als provincie Drenthe voor volgens de RAVON-verspreidingsatlas Amfibieën. Er is te weinig bekend om de trend voor rugstreeppadden in deze provincies te kunnen bepalen. Omdat er geen reden is om aan te nemen dat de regionale staat van instandhouding afwijkt van de landelijke, wordt deze in Overijssel en Drenthe ook beoordeeld als 'matig ongunstig'.

Lokaal is de staat van instandhouding ook onbekend. Het terrein van CS Ommen bevindt zich op korte afstand ten oosten van een heideterrein waar het voorkomen van rugstreeppad bekend is. In de bredere omgeving is de verspreiding minder duidelijk maar de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken wijzen op een corridorfunctie tussen 2 (meta)populaties.

Door de werkzaamheden neemt overwinteringshabitat af. Echter is rondom de te kappen bosschage meer bos aanwezig. Bovendien blijft in de omgeving ander oppervlak rond het station ongemoeid. Het bos en dit oppervlak vormt eveneens goed overwinteringshabitat voor de rugstreeppad, daarom is er geen compensatie nodig voor het verloren overwinteringshabitat. De soort wordt tevens afgevangen uit het overwinteringshabitat dat verloren gaat en verplaatst naar geschikt leefgebied. Daarnaast leidt het planvoornemen niet tot een verlies aan voortplantingshabitat van de rugstreeppad. Vanwege het voorgaande wordt er geen verslechtering van de lokale staat van instandhouding verwacht, ondanks het ontbreken van compensatie.

De staat van instandhouding van de rugstreeppad komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de omgevingsvergunning opgelegde voorschriften.

Instandhouding van de eekhoorn

Artikel 11.54, lid 1, sub b Besluit activiteiten leefomgeving

De eekhoorn is in het plangebied aangetroffen. In deelgebied Vo1 nabij afsluiter S-443 en S-356, bij de locatie aan de Kathaarweg bij Coevorden, is een territorium van eekhoorn aangetroffen met meerdere nesten in de aanwezige bosschage. Bij meerdere veldrondes zijn 2 eekhoorns actief waargenomen en werd geconcludeerd dat deze gebruik maakten van 2 nesten.

Door de werkzaamheden verdwijnen 2 nesten van de eekhoorn door het kappen van bomen. Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

Deze beschrijft u in paragraaf 5.1.4, 7.2.4 en 7.3.4 van het bij de aanvullingen gevoegde rapport 'Waterstofnetwerk Nederland Rapport activiteitenplan Waterstofnetwerk Drenthe-Overijssel' van 20 augustus 2026.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

Voorafgaand aan de werkzaamheden worden op de planlocatie 6 eekhoornkasten van het type ZK EE 01 opgehangen nabij het bekende territorium van de eekhoorn, buiten de invloedssfeer van de ingreep. Deze nestkasten worden op minimaal 3 meter hoogte geplaatst op beschutte plekken. Ook zullen de nestkasten op een donkere plek worden opgehangen, dus niet in de buurt van een kunstmatige lichtbron zoals een lantaarn. De nestkasten worden opgehangen in bomen die gehandhaafd blijven en waar geen bomenkap zal plaatsvinden. De exacte locaties van de te realiseren voorzieningen zijn op het moment van schrijven nog niet bekend. Deze zal worden opgenomen in een logboek.

De bomen worden gekapt buiten de kwetsbare perioden. De kapwerkzaamheden worden daarom uitgevoerd buiten de periode van voortplanting en winterrust. De winterrust betreft de periode van december tot en met februari en de voortplantingsperiode betreft de periode van mei tot en met juni. De meest geschikte periode voor het verwijderen van de bomen (waarbij ook rekening met het broedseizoen gehouden wordt) betreft daarom de periode februari tot half april of de periode half augustus tot december. Het werken in de maanden april, juni, juli en augustus is alleen mogelijk wanneer de te kappen bomen vooraf geschoond worden op aanwezigheid van broedvogels door een ter zake kundig ecooloog. Verder dient er in de werkbare periode geen sprake te zijn van winterse buien als sneeuw, ijzel of storm. De ecologisch deskundige zal aangeven wanneer werkzaamheden niet mogelijk zijn in verband met winterse buien. Het verwijderen van de bomen met de 2 eekhoornnesten dient plaats te vinden onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog.

De maatregelen die u voorstelt zijn voldoende.

Met inachtneming van alle bovengenoemde maatregelen wordt zo veel mogelijk voorkomen dat leefgebied van de eekhoorn tijdens de werkzaamheden wordt aangetast. Desalniettemin gaan 2 eekhoornnesten definitief verloren. Hierdoor is alsnog sprake van een overtreding van artikel 11.54, lid 1, sub b van het Bal ten aanzien van de eekhoorn. Om deze reden wordt de omgevingsvergunning verleend.

Staat van instandhouding van de eekhoorn

De eekhoorn komt in vrijwel alle bosgebieden in de oostelijke helft van Nederland voor. In Nederland komt de eekhoorn dan ook voor in de provincies Drenthe, Overijssel, Utrecht, Gelderland, Noord-Brabant en Limburg. Daarnaast komt de soort voor in de duinen van Noord- en Zuid-Holland en in Zeeuws-Vlaanderen. De populatiegroottes zijn echter sterk afhankelijk van voedselaanbod. Na matige zomers met weinig vruchtdragende bomen is de sterfte in de daaropvolgende winter vaak relatief hoog. Voedselarme omstandigheden hebben ook een direct effect op de vruchtbaarheid. Hierdoor nemen de dichtheden na slechte jaren nog verder af en duurt het herstel van de populatie meerdere jaren.

Naast voedselbeschikbaarheid kunnen ook besmettelijke ziekten leiden tot fluctuaties in de eekhoornpopulatie. Zo namen eekhoornpopulaties in Europa tussen 1960 en 1970 sterk af als gevolg van een epidemie.

ONTWERPBESLUIT

Ook werden in de winter van 1999/2000 opvallend veel dode eekhoorns gemeld in de bossen van Drenthe en Noord-Brabant.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Op dit moment heeft de eekhoorn de Rode Lijststatus 'thans niet bedreigd'. Zowel op landelijk, regionaal als lokaal niveau is geen staat van instandhouding van de eekhoorn bekend. Ook zijn vanuit het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM) geen gegevens beschikbaar over de populatieomvang. Het CBS heeft echter een index berekend voor de aantalsveranderingen van eekhoorns. Hieruit blijkt dat de eekhoornpopulatie in 2023 met 10% was afgenomen ten opzichte van het gemiddelde over de 5 voorgaande jaren (2017 tot 2022).

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

In de provincie Drenthe is tussen 1996 en 2019 sprake van een matige afname van de eekhoornpopulatie. In Overijssel is de populatietrend in dezelfde periode stabiel. Bij het gebrek aan gedetailleerde informatie per provincie, wordt aangenomen dat de populatieontwikkelingen van de eekhoorn in deze provincies in lijn zijn met de landelijke trend.

Eekhoorns maken gebruik van één hoofdnest en 5 of 6 kleinere reservenesten. Het verlies van een enkel nest is daarom in ecologisch opzicht geen groot probleem. Het individu heeft immers uitwijkmogelijkheden binnen zijn territorium. Daarnaast worden jaarlijks nieuwe nesten gebouwd. Als gevolg van de voorgenomen ingreep, waarbij enkele bomen worden gekapt, gaat het functioneel leefgebied voor de eekhoorn niet verloren. In de omgeving van de projectlocatie is namelijk voldoende voedsel en schuilmogelijkheid voor de eekhoorn aanwezig. Daarnaast wordt compensatie aangeboden in de vorm van nestkasten.

De staat van instandhouding van de eekhoorn komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de omgevingsvergunning opgelegde voorschriften.

Instandhouding van de grote bosmuis

Artikel 11.54, lid 1, sub b Besluit activiteiten leefomgeving

De grote bosmuis is in het plangebied aangetroffen. In de ruigtestrook tussen de N862 en het GZI-terrein bij nieuwbouwtracé A-817 zijn in totaal 3 grote bosmuizen gevangen. Daarnaast zijn tijdens het onderzoek in 2025 in de houtwal langs de N862 36 individuen aangetroffen. Ter hoogte van afsluiter S-443 is één individu van de grote bosmuis gevangen. Ook bij afsluiter S-219 zijn 2 individuen aangetroffen en bij afsluiter S-440 één individu. Bij afsluiter S-444 zijn tijdens het onderzoek 18 individuen vastgesteld. Meerdere delen van het onderzoekstracé maken daarmee onderdeel uit van het functioneel leefgebied van de grote bosmuis. Er kan worden geconcludeerd dat de grote bosmuis algemeen voorkomt op of rondom de betreffende afsluiters.

Er zijn op dit moment 2 werkscenario's mogelijk voor de A-817 bij de houtwal ter hoogte van Emmen langs de N862. Scenario 1 betreft een open ontgraving waarbij er circa 0.65 hectare houtwal verloren gaat door de ingreep. Scenario 2 betreft een gestuurde boring waarbij 0.25 hectare houtwal verloren gaat.

Door het kappen van een gedeelte van de houtwal gaan vaste rust- en voortplantingsplaatsen van de bosmuis verloren, evenals essentieel leefgebied.

ONTWERPBESLUIT

Gelet op de waargenomen dichtheden is de kans daarbij groot dat holen worden vergraven.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor. Deze beschrijft u in paragraaf 5.1.3, 5.2.3, 7.2.3 en 7.3.3 van het bij de aanvullingen gevoegde rapport 'Waterstofnetwerk Nederland Rapport activiteitenplan Waterstofnetwerk Drenthe-Overijssel' van 20 augustus 2026.

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

De werkzaamheden worden buiten de gevoelige voortplantings- en overwinteringsperiode uitgevoerd. Dit geldt voor werkzaamheden op locaties met aangetoonde populaties van de grote bosmuis. De voortplantingsperiode van de grote bosmuis loopt van maart tot en met augustus (met een piek in juli en augustus). De kwetsbare winterperiode betreft de periode van december tot en met februari. Daarom dienen deze werkzaamheden uitgevoerd te worden in de periode van oktober tot en met november. De genoemde perioden kunnen zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort.

Daarnaast dienen voorafgaand aan de werkzaamheden bladeren en liggend dood hout in de te kappen bosschage te worden verwijderd. De weersomstandigheden dienen hierbij gunstig te zijn (temperaturen boven het vriespunt). Dit vindt plaats in laag tempo en in één richting, in de richting van bos dat behouden blijft, zodat eventueel aanwezige dieren een veiliger heenkomen kunnen zoeken via de zandheuvels. Deze werkzaamheden vinden plaats onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

Voorafgaand aan de kapwerkzaamheden wordt in begin oktober rondom de te kappen bosschage bij S-444 een amfibieënscherm geplaatst ten behoeve van rugstreeppad. Om neveneffecten van dit scherm op de grote bosmuis te voorkomen worden aanvullend aan de binnenzijde taluds aangebracht, zodat aanwezige grote bosmuizen het bosschage wel kunnen verlaten, maar niet opnieuw kunnen betreden. Vervolgens worden voor aanvang van de kap gedurende een aantal opeenvolgende dagen vangacties uitgevoerd om zoveel mogelijk aanwezige grote bosmuizen weg te vangen en te verplaatsen naar geschikt, nabijgelegen habitat. Hiermee wordt het doden en het verwonden van de grote bosmuis zoveel mogelijk voorkomen. Na afronding van het wegvangen kan het bosschage onder ecologische begeleiding worden gekapt.

Het kost tijd voordat de vegetatie zich zodanig heeft hersteld dat deze weer voldoet aan de ecologische eisen van de grote bosmuis. Om het leefgebied van de grote bosmuis op de planlocatie duurzaam in stand te houden en te versterken wordt daarom ingezet op bosrandversterking doormiddel van de aanplant van inheems struweel en het ontwikkelen van ruigtezomen.

Waar mogelijk wordt de houtopstand na afronding van de werkzaamheden geschikter gemaakt als leefgebied voor de grote bosmuis. Indien dit niet mogelijk is op de locatie van de kap zelf, worden dit gedaan op de beschikbare gronden in de buurt van het aangetaste leefgebied.

ONTWERPBESLUIT

Belangrijk hierbij is dat deze compensatiegronden zelfstandig door de grote bosmuis in gebruik genomen kunnen worden. Hierbij dienen geen grote (water)wegen of andere tussenliggende barrières aanwezig te zijn. Omdat de exacte invulling en effectiviteit van deze maatregel afhangen van de definitieve locaties waar deze gerealiseerd zullen worden, dient hiervoor een separaat beplantingsplan opgesteld te worden. Dit beplantingsplan zal worden uitgewerkt zodra de locaties zijn vastgesteld en vervolgens worden beoordeeld door een ter zake kundig ecooloog. De exacte locaties van de te realiseren maatregel zal eveneens worden opgenomen in een logboek.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

De compensatie dient aan een aantal voorwaarden te voldoen. Het minimaal benodigde compensatieoppervlak is 1.65 hectare voor scenario 1 (open ontgraving) en 1.25 hectare voor scenario 2 (gestuurde boring).

Voor de kwalitatieve verbetering van het leefgebied van de grote bosmuis dient zowel aan schuilmogelijkheden als voedselvoorziening gedacht te worden. Compensatieleefgebied moet beschikken over voldoende schuilmogelijkheden die kunnen dienen als rust- en voortplantingsplaats voor de grote bosmuis. Dergelijke schuilmogelijkheden kunnen gerealiseerd worden door boomstobbe/wortelstronken van te kappen bomen terug te plaatsen. Daarnaast dienen compensatieleefgebieden te beschikken over voldoende zaden en kruiden die voorzien in de voedselbehoefte van de grote bosmuis. Boom- en struiksoorten die hiervoor gebruikt kunnen worden zijn onder andere:

- hazelaar (*Corylus avellana*);
- zomereik (*Quercus robur*);
- Spaanse aak (*Acer campestre*);
- ruwe berk (*Betula pendula*).
- sleedoorn (*Prunus spinosa*);
- eenstijlige meidoorn (*Crataegus monogyna*);
- aalbes (*Ribes rubrum*);
- rode kornoelje (*Cornus sanguinea*);
- gewone vlier (*Sambucus nigra*);
- sporkehout (*Frangula alnus*).

De locatie van het compensatiegebied wordt gecreëerd op of nabij de locatie waar het oorspronkelijke leefgebied wordt aangetast. Per locatie is hieronder een korte toelichting gegeven van de beoogde compensatiegrond ten behoeve van de grote bosmuis:

Afsluiterschema's S-219, S-223/S-440 en S-443/S-356

Er zijn 3 afsluiterschema's waar ten behoeve van het planvoornemen een beperkte hoeveelheid geschikt leefgebied van de grote bosmuis wordt aangetast. Dit betreft het afsluiterschema S-219 (0.14 ha), S-223/S-440 (0.24 ha) en S-443/S-356 (0.24 ha). Bij het soortgerichte onderzoek zijn op deze locatie respectievelijk 2, 1 en 1 grote bosmuis aangetroffen.

Bij deze afsluiterschema's wordt ingezet op bosrandversterking van de aanwezige bosschages en houtwallen op en rond het afsluiterschema. Door het realiseren van een goed ontwikkelde struikvegetatie worden potentiële verblijfplaatsen gecreëerd en wordt voldaan aan de voedselvoorziening van de grote bosmuis. Hiervoor wordt

ONTWERPBESLUIT

gebruik gemaakt van heesters (zoals sleedoorn, meidoorn, aalbes en vlier). Boomstobben, dood hout en takkenhopen blijven zoveel mogelijk behouden op de planlocatie, deze landschapselementen voorzien in schuil- en nestlocaties. Voor afsluiterschema S-443/S-356 geldt eveneens dat een gedeelte van de bestaande bosschage gekapt dient te worden, hierbij blijft het grootste deel van de bosschage behouden. Hierbij geldt dat het van belang is dat de bosschage verbonden blijft met omliggende bosschages en dat hierbij geen versnippering van leefgebied ontstaat. Deze verbinding kan gecreëerd worden middels het plaatsen van heesters en/of bomen met een dichte struiklaag en weinig ondergroei. Ook geldt hierbij dat boomstobbe van de te kappen bomen behouden dienen te blijven en in het bestaande deel van de bosschage geplaatst dienen te worden.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

Afsluiterschema S-458

Op moment van schrijven wordt nog onderzocht of het technisch mogelijk is de houtwal bij S-458 te ontzien middels een horizontaal gestuurde boring in het nieuwbouwtracé A-817. Mocht dit niet mogelijk blijken is hier een open ontgraving benodigd. Beide scenario's zijn in onderhavig activiteitenplan opgenomen, zoals hierboven beschreven. In het eerste scenario wordt 0.25 hectare leefgebied van de grote bosmuis aangetast, in het tweede scenario wordt 0.65 hectare leefgebied van de grote bosmuis aangetast. Ter compensatie van dit leefgebied wordt een ruigtezoom parallel aan de bestaande ruigtezoom gecreëerd. Deze zal zich binnen de hekken van het Gasunie terrein bevinden. De omvang van deze ruigtezoom is afhankelijk van de werkwijze. Deze bedraagt ofwel minimaal 0.25 hectare (scenario 1), ofwel minimaal 0.65 hectare (scenario 2). Deze ruigtezoom bestaat uit inheemse bomen en stuiken. Waarbij boomstobbe van de te kappen bomen teruggeplaatst worden.

Afsluiterschema S-444/S-672

Deze locatie wordt omgeven door aaneengesloten bosgebieden die onaangetast blijven in het planvoornemen. Doordat de bosschage op het Gasunie terrein gekapt wordt en herplant op deze locatie niet mogelijk is, dienen de boomstobben afkomstig van de kap gebruikt te worden voor kwalitatieve verbetering van het leefgebied voor de grote bosmuis in de omringende bosgebieden. Naast het verbeteren van leefgebied middels het plaatsen van boomstobben dient de overgang tussen de omliggende bosgebieden en de verdere omgeving verbeterd te worden door een geleidelijke overgang met mantel- en zoomvegetatie. Ook is het mogelijk nieuw leefgebied voor de grote bosmuis te creëren, op de gronden die hiervoor geschikt zijn. Uiteindelijk dient er minimaal 0.38 hectare aan compensatieleefgebied voor de grote bosmuis gecreëerd of kwalitatief verbeterd te worden.

De maatregelen die u voorstelt zijn in grote lijnen voldoende. Ter aanscherping hierop heb ik in de omgevingsvergunning aanvullend voorschrift p. en q. opgenomen. Het afvangen dient tijdens geschikte weersomstandigheden te gebeuren. Dit wordt bepaald door een ecologisch deskundige. Deze deskundige dient te noteren onder welke weersomstandigheden dieren zijn gevangen, evenals de aantallen per soort en de vangstlocatie.

Bovendien dient er voldoende voedsel aanwezig te zijn in de gebruikte vangmiddelen (bijvoorbeeld inloopvallen of ingegraven emmers) om de tijd tussen het moment van vangst en vrijlating in nabijgelegen habitat te overbruggen.

ONTWERPBESLUIT

Met inachtneming van alle bovengenoemde maatregelen wordt zo veel mogelijk voorkomen dat de grote bosmuis aanwezig is in het plangebied tijdens de werkzaamheden. Desalniettemin gaan vaste rust- en voortplantingsplaatsen en essentieel leefgebied van de grote bosmuis verloren. Hierdoor is alsnog sprake van een overtreding van artikel 11.54, lid 1, sub b van het Bal ten aanzien van de grote bosmuis. Om deze reden wordt de omgevingsvergunning verleend.

Staat van instandhouding van de grote bosmuis

Volgens de Rode Lijst en de IUCN-status is de status van de grote bosmuis 'thans niet bedreigd'. Van de grote bosmuis is zowel landelijk, regionaal als lokaal geen staat van instandhouding bekend. Aan het eind van de vorige eeuw was de grote bosmuis zeer zeldzaam in Nederland en werd hij alleen waargenomen in het diepe zuidoosten van het land. Tot voor kort was het verspreidingsgebied van de grote bosmuis in Nederland dan ook beperkt tot Limburg en het uiterste oosten van het land. De afgelopen 20 jaar is er wel een toename van de landelijke populatie en verspreiding vanuit Duitsland wat zorgt voor steeds meer grote bosmuizen in Oost-Nederland. Ook is de soort bezig met een sterke opmars richting het westen. De reden voor de westelijke uitbreiding van de grote bosmuis vanuit Duitsland naar Nederland is nog onduidelijk, maar verwacht wordt dat klimaatverandering hierbij een rol speelt (Zodion, 2012). Zo wordt verwacht dat dit mogelijk wordt veroorzaakt door een toename van mastjaren van beuk, gezien de grote bosmuis hier sterk op reageert. Bovendien was de soort voorheen vooral gebonden aan grote boscomplexen, maar breidt zijn biotoop steeds verder uit en komt inmiddels ook buiten bosgebieden voor. Zo zijn grote bosmuizen bijvoorbeeld aangetroffen in kruidenrijke grasvegetaties. Deze uitbreiding van het leef- en verspreidingsgebied duidt op een positieve staat van instandhouding.

In Overijssel is de grote bosmuis in 2010 aangetroffen rondom Enschede. Ook is de grote bosmuis in 2012 in Drenthe waargenomen, aan de rand van het hoogveenreservaat Bargerveen in de zuidoosthoek van Drenthe. Inmiddels is de soort waargenomen in alle provincies langs de oostgrens en wordt verwacht dat de soort langs de gehele Duits-Drentse grens kan voorkomen.

Bosmuizen kunnen zich zeer snel voortplanten. Grote fluctuaties in dichtheden over de seizoenen maar ook tussen jaren zijn bij veel muizensoorten daarom ook gebruikelijk. Een tijdelijke verstoring van leefgebied zal dan ook geen grote invloed hebben, zolang er enige uitwijkmogelijkheden zijn tijdens de werkzaamheden waar de populatie zich kan handhaven. In de omgeving van de werkzaamheden blijft het overige groen ongemoeid. Deze bosstroken vormen een goede uitwijkmogelijkheid voor de grote bosmuis. Bovendien zal door de flexibiliteit van de habitatkeuze van de grote bosmuis de projectlocatie ook na afronding van het planvoornemen geschikt leefgebied vormen voor de soort. Daarnaast zijn de voorgenomen werkzaamheden tijdelijk van aard. Na het verwijderen van de vegetatie zal deze zich op lange termijn opnieuw kunnen ontwikkelen en herstellen. Daarnaast wordt het aangetaste leefgebied gecompenseerd door het versterken van de bosrand.

De staat van instandhouding van de grote bosmuis komt dan ook niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de omgevingsvergunning opgelegde voorschriften.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

Instandhouding van de steenmarter

Artikel 11.54, lid 1, sub b Besluit activiteiten leefomgeving

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

De steenmarter is in het plangebied aangetroffen. Op het nieuwbouwtracé A-817 is een potentiële vaste rust- en/of voortplantingsplaats van de steenmarter aanwezig in de houtwal op het gaszuiveringsinstallatieterrein. De exacte verblijfplaats kon vanwege het zeer dichte struweel in de houtwal niet worden gelokaliseerd. Het dichte struweel biedt echter voldoende dekking voor de aanwezigheid van tenminste één vaste rust- en voortplantingsplaatsen van de steenmarter. Het is niet uit te sluiten dat binnen dit deel van de houtwal meerdere rustplaatsen worden gebruikt. Deze vallen binnen hetzelfde territorium.

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

Er zijn op dit moment 2 werkscenario's mogelijk voor de A-817 in de houtwal ter hoogte van Emmen langs de N862. Scenario 1 is dat een open ontgraving plaatsvindt in de betreffende houtwal. Waarbij ook aan weerszijden van de te leggen leiding 5 meter vanaf de aanwezige begroeiing moet worden vrijgemaakt. Over een lengte van 332 meter gaat hierdoor circa 0.65 hectare houtwal verloren. Scenario 2 betreft een gestuurde boring waarbij alleen het intredepunt van de boring tot werkterrein gerealiseerd hoeft te worden, hierbij gaat circa 0.25 hectare houtwal verloren.

Door de werkzaamheden, het kappen van (een gedeelte van) de houtwal, gaat tenminste één vaste rust- en voortplantingsplaatsen van de steenmarter verloren. Als de begroeiing waarin deze verblijfplaats zich bevindt tijdens de voortplantingsperiode van de steenmarter wordt verwijderd, bestaat de kans dat dieren worden verwond of gedood.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor. Deze beschrijft u in paragraaf 5.1.1, 7.2.1 en 7.3.1 van het bij de aanvullingen gevoegde rapport 'Waterstofnetwerk Nederland Rapport activiteitenplan Waterstofnetwerk Drenthe-Overijssel' van 20 augustus 2026.

Het is van belang dat de werkzaamheden buiten de gevoelige voortplantingsperiodes plaatsvinden, en dan specifiek de periode dat de jongen geworpen en gezoogd worden. De potentiële verblijfplaats dient daarom niet tussen 1 maart en 31 augustus verwijderd te worden. Door buiten deze periode de begroeiing te verwijderen en zorgvuldig te handelen wordt het doden en verwonden van steenmarters voorkomen.

Omdat het in de dichte vegetatie moeilijk te bepalen was hoeveel verblijfplaatsen er exact aanwezig waren, en er naar verwachting tenminste één vaste rust- of voortplantingsplaats van de steenmarter verloren kan gaan, worden in de directe omgeving van het tracé meerdere alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd.

De alternatieve verblijfplaatsen bestaan uit 2 kunstmatige verblijfplaatsen, bestaande uit kasten binnen 200 meter van de te verwijderen houtwal. Deze worden op rustige locaties geplaatst in randen van bos of soortgelijke locaties. De kasten zijn van het type ZK MA 01 van Vivara Pro of van een vergelijkbaar type en worden dichtbij de grond op maximaal 50 centimeter boven maaiveld in geschikte bosschages geplaatst.

ONTWERPBESLUIT

Hierbij zullen takkenstappels geplaatst worden om als extra beschutting te dienen voor de soort. De hoop wordt maximaal 1,5 meter hoog, met de dikkere takken onderin en de dunnere bovenop. De takkenhoppen worden daarnaast periodiek aangevuld met nieuw vrijgekomen snoeiafval.

Naast de 2 kasten worden er 3 natuurlijke verblijfplaatsen gerealiseerd. De natuurlijke verblijfplaatsen bestaan uit 2 takkenhoppen, die op dezelfde wijze gecreëerd en onderhouden worden als de takkenstapels bij de kasten. Daarnaast wordt er een houtril gecreëerd door het stapelen van takken in dezelfde lengterichting, met de dikkere takken onderin en dunnere bovenop. Eventueel vrijgekomen stobben kunnen onder in de houtril worden geplaatst. De takkenril wordt verstevigd door aan de zijanten paaltjes/dikkere takken in de grond te klemmen. De takkenril wordt minimaal 2 meter lang en 1 tot 1,5 meter hoog. De natuurlijke verblijfplaatsen, zowel de takkenhoppen als de houtril, worden ook periodiek aangevuld met nieuw vrijgekomen snoeiafval.

Deze verblijfplaatsen worden in de houtwallen rondom afsluiter S-458 gerealiseerd. Om steenmarters de kans te kunnen geven om te wennen aan de vervangende verblijfplaatsen, dienen de vervangende verblijfplaatsen minimaal 2 maanden voorafgaand aan het verwijderen van de huidige aanwezige verblijfplaatsen, nabij afsluiter S-458 te worden geplaatst.

De maatregelen die u voorstelt zijn voldoende.

Met inachtneming van alle bovengenoemde maatregelen wordt zo veel mogelijk voorkomen dat exemplaren van de steenmarter die aanwezig zijn in het plangebied tijdens de werkzaamheden worden verwond of gedood. Desalniettemin gaat minimaal één vaste rust- en voortplantingsplaatsen van de steenmarter verloren. Hierdoor is alsnog sprake van een overtreding van artikel 11.54, lid 1, sub b van het Bal ten aanzien van de steenmarter. Om deze reden wordt de omgevingsvergunning verleend.

Staat van instandhouding van de steenmarter

In Nederland kwam de steenmarter vroeger bijna overal voor. Begin van de tweede helft van de vorige eeuw was dit teruggedrongen tot enkel Oost-Nederland en Zuid-Limburg, maar de laatste decennia is zijn areaal weer sterk uitgebreid. De steenmarter ontbreekt momenteel enkel in delen van West-Nederland en op de Waddeneilanden. Naar verwachting zullen steenmarters zich op termijn in heel Nederland vestigen. De steenmarter is dan ook de meest algemene martersoort die in Nederland voorkomt. Het is onduidelijk hoeveel steenmarters er in Nederland leven, maar er is een toenemende trend waargenomen in areaal en aantallen. Daarom wordt de landelijke staat van instandhouding van de steenmarter beoordeeld als 'gunstig' en is de Rode Lijst status 'thans niet bedreigd'. De precieze oorzaken waardoor de steenmarter in de huidige tijd zo succesvol is, zijn onduidelijk. Waarschijnlijk is het een combinatie van factoren, waaronder het aanpassingsvermogen aan de stedelijke omgeving, een verdere afname van de jacht en maatregelen tegen versnippering in natuurlijke leefgebieden.

Daarentegen vormen aanrijdingen in het verkeer en versnippering van leefgebied momenteel de grootste bedreiging voor de soort. De steenmarter komt in vrijwel alle biotopen in Nederland voor, mits er voldoende dekking en voedsel aanwezig is.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

De steenmarter heeft een hoge verspreiding in het oosten van het land, waar het rekolonisatieproces al enkele decennia gaande is. De Marterstichting zegt dan ook dat het goed gaat met de steenmarter en dat deze soort in het oosten van het land de afgelopen jaren een aanzienlijke toename in aantal heeft doorgemaakt. In de literatuur wordt geopperd dat er vanuit het oosten van Nederland een nieuw ecotype van de steenmarter is gekomen, dat zich nu verder verspreidt. In lijn hiermee komt de steenmarter algemeen voor in het oosten, waaronder vrijwel in de gehele provincie Overijssel. Bovendien is volgens Faunabeheereenheid Overijssel (2021) de steenmarter de afgelopen jaren zowel in aantal als in verspreiding toegenomen. In Drenthe komt de soort ook voor maar is te weinig bekend om een uitspraak te doen over de huidige trend in provincie Drenthe. Omdat er geen reden is om aan te nemen dat de lokale staat van instandhouding afwijkt van de landelijke, of van de staat van instandhouding in Overijssel, wordt deze in Drenthe ook beoordeeld als 'gunstig'.

Een tijdelijke verstoring van leefgebied is in ecologisch opzicht geen probleem. Er zijn uitwijkmogelijkheden in de omgeving, waardoor de soort zich tijdens de werkzaamheden vrij eenvoudig kan handhaven. Ook wordt er door het aanbieden van kasten en takkenhopen ter compensatie vermoedelijk overgecompenseerd.

De staat van instandhouding van de steenmarter komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de omgevingsvergunning opgelegde voorschriften.

Andere bevredigende oplossing

Er zijn meerdere tracéalternatieven bekeken. De traceringsprincipes die zijn gebruikt om de tracés en eventuele tracéalternatieven per deelgebied te bepalen zijn:

- Zoveel mogelijk gebruik maken van de bestaande aardgastransportleidingen.
- In geval van een nieuwe leiding zo veel mogelijk aansluiting zoeken bij aanwezige buisleidingenstroken.
- In geval van een nieuwe leiding zo veel mogelijk bundelen met bestaande infrastructuur, zoals aanwezige hogedruk aardgasleidingen van Gasunie, hoofdwaterleidingen en (provinciale) wegen.

Bij de ontwikkeling van het tracé voor het Waterstofnetwerk Drenthe–Overijssel is onderzocht welke route het meest geschikt is om de verbinding tussen Elim en Vliegghuis te realiseren. In dit deelgebied ontbreekt een bestaande aardgasleiding die kan worden hergebruikt, waardoor nieuwbouw noodzakelijk is en een volwaardig alternatievenonderzoek is uitgevoerd. Er zijn meerdere tracés verkend, waaronder de variant die later als "Coevorden II" is aangeduid. Deze variant is toegevoegd nadat duidelijk werd dat het oorspronkelijke tracé technisch minder goed uitvoerbaar was dan aanvankelijk gedacht.

Tijdens de verdere uitwerking is gebleken dat Coevorden II op meerdere punten minder goed scoort dan het uiteindelijk gekozen tracé.

Deze variant kent een grotere ruimtelijke impact, raakt meer landschappelijke structuren en ligt dicht bij gebieden met relevante natuurwaarden en potentieel leefgebied van beschermde soorten.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

Ook vanuit technisch-ruimtelijke overwegingen, zoals de inpassing in het bestaande buisleidingennetwerk en de uitvoerbaarheid in de ondergrond, bleek deze variant minder geschikt. Het voorkeursalternatief volgt een route met minder ecologische gevoeligheden, minder doorsnijdingen van waardevolle elementen en een betere aansluiting op bestaande infrastructuur, waardoor de totale milieubelasting lager is. Hierbij is ook met de positionering van de werkterreinen en werkwegen rekening gehouden met de minst verstorende positionering.

Op basis van deze afweging is gekozen voor het huidige tracé. Daarmee is geen andere bevredigende oplossing beschikbaar die leidt tot minder impact op beschermde soorten.

De aanleg van de nieuwbouwleidingen vindt plaats met diverse methoden, waaronder open ontgraving, horizontaal gestuurde boring (HDD) en persing. Het kruisen van de (kavel)sloten in gebieden waar de beschermde soorten kunnen voorkomen vindt plaats middels open ontgraving. Sleufloze aanlegmethoden om locaties te kruisen zijn geen reëel alternatief.

De aanleg van transportleidingen door middel van horizontaal gestuurde boringen wordt met name toegepast voor het kruisen over langere afstand van infrastructuur, tracédelen met bijzondere natuur of archeologische of cultuurhistorische waarden. Een horizontaal gestuurde boring vindt plaats vanaf het maaiveld en er wordt een zodanige gronddekking gekozen dat er geen invloed optreedt naar de bovengrond. De diepte waarop een HDD moet worden aangelegd en de vereiste intredehoek ten opzichte van het maaiveld, maakt dat een boring geen simpele operatie is. Dit is ook het geval bij andere sleufloze technieken, zoals open front techniek, gesloten front techniek en pneumatische boortechneik.

Bij een HDD dient daarbij in het verlengde van de boring ook ruimte beschikbaar te zijn voor een uitlegstrook voor de in te trekken buisleiding. Bij het intrekken van de buisleiding is een opstelling van diverse kranen nodig om de buis goed te geleiden. De ruimte voor een uitlegstrook of het gebruik van kranen is bij veel locaties niet aanwezig vanwege aanwezige wegen, bebouwing of hoogspanningsleidingen. Ook kent het tracé krappe bochten die niet met een HDD gerealiseerd kunnen worden. Het aanpassen van het tracé is niet mogelijk vanwege de gewenste ligging in de PEH-strook (Programma Energiehoofdstructuur). Om deze redenen is meestal alleen een open ontgraving technisch haalbaar, waardoor er in veel gevallen niet gekozen is voor de ecologisch voordeligste werkwijze middels een HDD.

De aanleg van Waterstofnetwerk Drenthe-Overijssel is voorzien in de periode 2027 tot 2032. Binnen deze periode is voldoende tijd beschikbaar om de verstorende werkzaamheden uit te voeren buiten de kwetsbare perioden van de rugstreeppad, steenmarter, poelkikker, grote bosmuis en eekhoorn.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning (buiten de kwetsbare periode) wordt schade aan de poelkikker, rugstreeppad, eekhoorn, grote bosmuis en steenmarter zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

Belang

U heeft een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd op grond van het belang zoals genoemd in de artikelen 8.74k, lid 1, sub b en 8.74l, lid 1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

Om de uitstoot van broeikasgassen te beperken, wordt er in heel Nederland gewerkt aan de transitie naar een CO²-neutrale samenleving. Het kabinet heeft in de 'Kabinetsvisie waterstof' aangegeven dat de ontwikkeling van een CO²-vrije waterstofketen noodzakelijk is om te komen tot een CO²-vrij energie- en grondstoffensysteem. Waterstof kan gebruikt worden voor onder andere grond- en brandstof voor de procesindustrie, brandstof voor de lucht- en zeevaart en warmte voor de gebouwde omgeving. Waterstof kan de basis vormen voor de verduurzaming van de industrie, van lucht- en scheepvaart en van steden, woningen en mobiliteit. Ook levert het kansen op voor werkgelegenheid, techniek en wetenschap.

Beschikbare infrastructuur voor waterstof is cruciaal voor de verdere ontwikkeling van de waterstofeconomie en daarmee de verduurzaming van Nederland. Hynetwork Services B.V. ontwikkelt in samenwerking met het ministerie van KGG een landelijk netwerk van hogedrukwaterstofleidingen genaamd Waterstofnetwerk Nederland. Het Waterstofnetwerk Nederland wordt ontwikkeld als een open waterstoftransportsysteem, zodat zowel leveranciers als gebruikers van waterstof gebruik kunnen maken van de transportinfrastructuur.

In de huidige situatie wordt er in Nederland voornamelijk grijze waterstof geproduceerd. Dit is waterstof die wordt opgewekt met behulp van fossiele brandstoffen, en daardoor veel CO²-uitstoot veroorzaakt. Blauwe waterstof is waterstof die op eenzelfde manier wordt opgewekt als grijze waterstof, maar waarbij de CO² die vrijkomt in het productieproces grotendeels wordt afgevangen en ondergronds wordt opgeslagen. Dit proces wordt Carbon Capture and Storage (CCS) genoemd. Het waterstofnetwerk wordt echter ontwikkeld om de productie en het transport van groene waterstof te faciliteren, dit betreft waterstof die wordt opgewekt met behulp van groene elektrolyse, dit is enige CO²-neutrale vorm van waterstof.

In tegenstelling tot grijze waterstof zal groene waterstof niet altijd op de locatie van gebruik worden geproduceerd en moet dus kunnen worden getransporteerd. Het transportnet heeft naar verwachting te allen tijde voldoende capaciteit om het transport van groene waterstof te faciliteren naast het mogelijke aanbod van grijze en blauwe waterstof. Daarbij is de capaciteit van het transportnet aan te passen aan de verwachte behoefte. Daarnaast heeft het transportnet een belangrijke functie voor de toekomstige leveringszekerheid, omdat het de opslag van waterstof als CO²-vrij gas mogelijk maakt. Dit alles levert daarmee een belangrijke bijdrage aan het openbare belang, met positieve effecten voor zowel het milieu als de economie.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is om de negatieve effecten op de poelkikker, rugstreeppad, eekhoorn, grote bosmuis en steenmarter, die door de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
[Datum]

Onze referentie
2026070901989

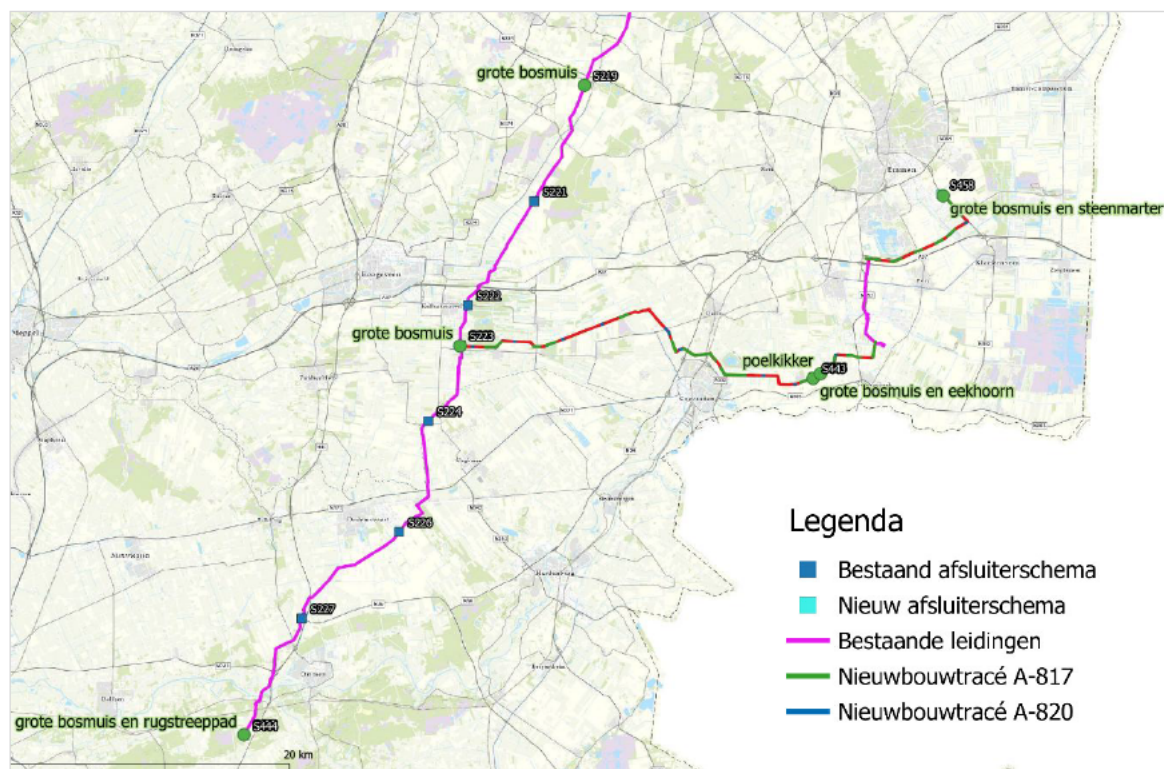
Kenmerk
OWFF/2026/059.toek(ontw)

3.6 Samenvatting

Onderstaande tabel geeft een samenvatting van de beschermde functies en soorten die binnen het onderzoekstracé zijn aangetroffen. In figuur 3-8 is tevens weergegeven voor welk deel van het tracé een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit noodzakelijk is. Voor dit deel van het tracé, evenals voor de overige delen, dient ook te worden gewerkt volgens een ecologisch werkprotocol. Dit ecologisch werkprotocol dient nog te worden opgesteld.

Tabel 3-2 Samenvattende tabel met per locatie van het onderzoekstracé aangegeven voor welke soort en functie een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd dient te worden.

Locatie tracé	Soort	Soort en beschermde functie	Rapportkenmerk
Nieuwbouwtracé A-817, nabij afsluiter S-458	Steenmarter	Ten minste één vaste rust en/of voortplantingsplaats	WNN1-SWF-EM-REP-0178
Nieuwbouwtracé A-817	Poelkikker	15m ² voortplantingswater verdwijnt	WNN1-SWF-EM-REP-0178
Afsluiters S-443, S-219, S-440, S-444 en langs nieuwbouwtracé A-817, nabij afsluiter S-458.	Grote bosmuis	1.65 hectare essentieel leefgebied van de grote bosmuis verdwijnt	WNN1-SWF-EM-REP-0178 WNN1-SWF-EM-REP-0079 WNN1-SWF-EM-REP-0067 WNN1-SWF-EM-REP-0072
Katshaarweg, Coevorden, afsluiters S-443 en S-356	Eekhoorn	Twee vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen	WNN1-ANT-EM-REO-0041
Afsluiter S-444/S-672	Rugstreeppad	0.33 hectare geschikt habitat	260766, datum 26 mei 2026, versie 1

Figuur 3-8 Groene punten geven de plekken aan waar een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit noodzakelijk is.

Vergunningsplichtige locaties Waterstofnetwerk Drenthe-Overijssel

Figuur 1. Afsluiterschema S-219 (Meester Harm Smeengeweg, Witteveen; 52.8138806,6.6530022).
Vergunningplicht t.a.v. grote bosmuis.

Figuur 2. Afsluiterschema S-440/S-223 (Zuideropgaande 77, Hollandscheveld; 52.6857081,6.5477395).
Vergunningplicht t.a.v. grote bosmuis en grote modderkruiper.

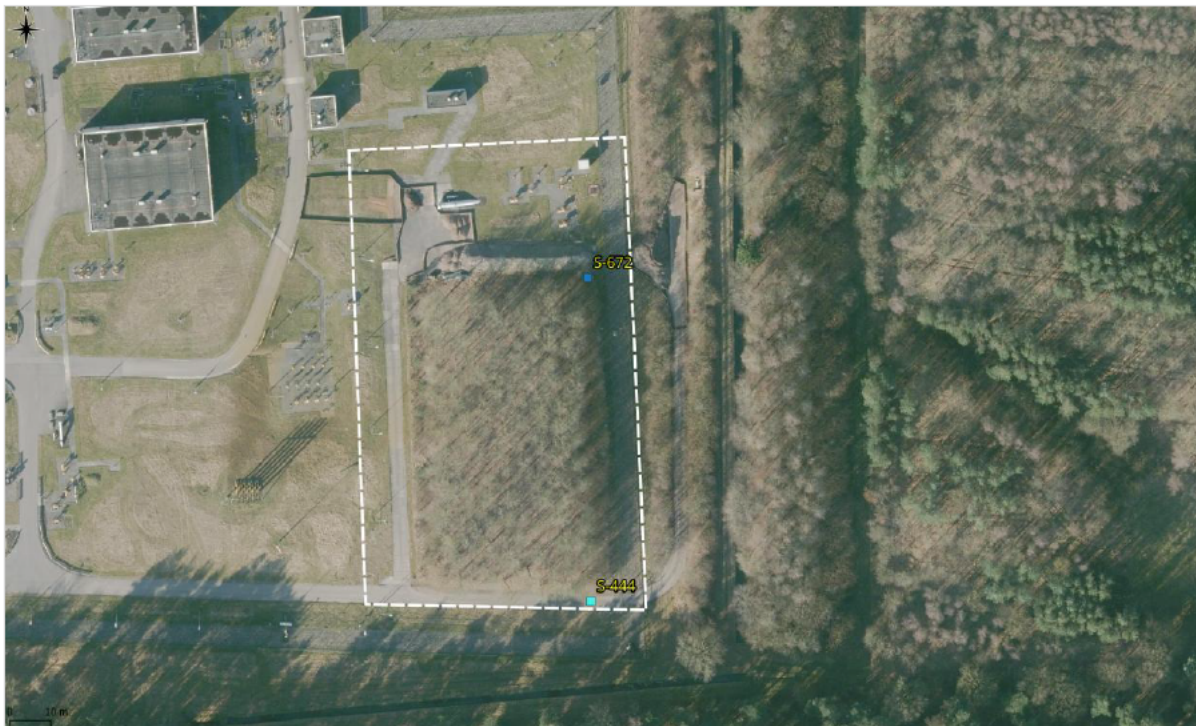
Figuur 3. Afsluiterschema S-443/S-356 (Katshaarweg 2, Coevorden ;52.6664232,6.8355785).
Vergunningplicht t.a.v. grote bosmuis en eekhoorn.

Figuur 4. Direct ten oosten van afsluiterschema S-443/S-356 (Katshaarweg; 52.6683054,6.8422768).
Vergunningplicht t.a.v. poelkikker.

Figuur 5. Afsluiterschema S-458 (N862, Nieuw-Dordrecht; 52.7563860,6.9434459).
Vergunningplicht t.a.v. grote bosmuis en steenmarter.

Figuur 6. Afsluiterschema S-444/S-672 (Vilsterse Allee, Vilsteren; 52.4937399,6.3671010).
Vergunningplicht t.a.v. grote bosmuis en rugstreeppad.

Bijlage 3 Maatregelen

5 Effecten van de ingreep op flora en fauna

5.1 Effecten op korte termijn op beschermde soorten

5.1.1 Steenmarter

De steenmarter is de meest algemene martersoort die in Nederland voorkomt. Enkele tientallen jaren geleden kwam de steenmarter vrijwel uitsluitend voor in het oosten en zuiden van Nederland, maar is de afgelopen jaren bezig met een opmars richting het westen van het land. Aanrijdingen in het verkeer en versnippering van leefgebied vormt de grootste bedreiging voor de soort.

Als gevolg van de realisatie van Waterstofnetwerk Drenthe-Overijssel zal ten minste één potentiële vaste rust- en voortplantingsplaats worden vernield of beschadigd aan het nieuwbouwtracé A-817. Als de begroeiing waarin deze verblijfplaats zich bevindt tijdens de voortplantingsperiode van de steenmarter wordt verwijderd, bestaat de kans dat dieren worden verwond of gedood. Door het verwijderen van de begroeiing buiten deze periode uit te voeren en zorgvuldig te handelen is het doden en verwonden van steenmarters te voorkomen. De kwetsbare periode van de steenmarter betreft de kraamtijd van maart tot en met augustus.

Een tijdelijke verstoring van leefgebied is in ecologisch opzicht geen probleem. Er zijn uitwijkmogelijkheden in de omgeving, waardoor de soort zich tijdens de werkzaamheden vrij eenvoudig kan handhaven. Omdat het in de dichte vegetatie moeilijk bepalen was hoeveel verblijfplaatsen er exact aanwezig waren, en er naar verwachting ten minste één vaste rust- of voortplantingsplaats van de steenmarter verloren kan gaan, worden in de directe omgeving van het tracé meerdere alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd. Door deze vermoedelijke overcompensatie is het aannemelijk dat de aanwezige verblijfplaatsen worden gecompenseerd. Deze maatregelen worden voorafgaand aan de werkzaamheden gerealiseerd en zodanig gepositioneerd dat zij binnen het huidige territorium vallen en voldoende beschutting bieden.

Maatregel: verwijderen vegetatie nabij nieuwbouwtracé A-817 buiten de gevoelige kraamperiode van maart tot en met augustus uitvoeren.

Maatregel: voorafgaand aan verwijderen van verblijfplaats(en) tenminste vijf vervangende verblijfplaatsen voor de steenmarter aanbieden.

5.1.2 Poelkikker

De poelkikker leeft vooral in gebieden met zwak zure, oligotrofe, schone, stilstaande wateren in de landschapstypen bos, heide en hoogveen. Ook wordt de soort gemeld uit halfnatuurlijke graslanden en agrarische kleipolders. De poelkikker is een soort die zich vaak in pioniersituaties begeeft en kan dan ook al snel aangetroffen worden in nieuwe nog kale sloten met weinig vegetatie.

Ten behoeve van het planvoornemen worden de uiteinden (kopse kanten) van watergang 2, 3 en 4 definitief gedempt. Door het dempen van deze uiteinden gaat circa 15m² aan voortplantingswater verloren.

Voorafgaand aan het permanent dempen van de uiteinden van watergang 2, 3 en 4 zal verbeterd of nieuw voortplantingswater voor de poelkikker gerealiseerd moeten worden. Om te compenseren voor het verlies van 15m² aan voortplantingswater, dient 650 meter aan watergangen binnen een straal van maximaal 500 meter kwalitatief verbeterd te worden als voortplantingshabitat voor de poelkikker. Door de ligging van het voortplantingshabitat in de nabijheid van bestaand voortplantingswater, vindt de kwalitatieve verbetering plaats in, of aansluitend aan, bestaand leefgebied van de poelkikker.

Door het kwalitatief verbeteren van in totaal 650 meter aan voortplantingshabitat vindt een ruime overcompensatie plaats van de 15m² aan voortplantingshabitat dat verloren gaat. Door de kwalitatieve verbetering van deze watergangen binnen het leefgebied wordt het habitat van de lokale poelkikkerpopulatie verbeterd.

Om te voorkomen dat aanwezige individuen van de poelkikker tijdens het dempen van de uiteinden van de sloot en het plaatsen van duikers worden gedood of verwond, wordt de sloot op zorgvuldige wijze natuurvrij gemaakt. Door aanwezige poelkikkers voor aanvang van de werkzaamheden te vangen en over te zetten.

Voor de werkzaamheden aan het water geldt dat de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode van voortplanting en onder ecologische begeleiding uitgevoerd dienen te worden. De kwetsbare voortplantingsperiode van de poelkikker betreft de periode van half maart tot en met half september.

Bij werkzaamheden op het land die slechts een klein oppervlakte bestaan ten opzichte van het totale landhabitat, bijvoorbeeld de aanleg van een leiding, kan het gehele jaar door gewerkt worden, mits er voldoende aandacht aan de zorgplicht wordt besteed. Met het huidige planvoornemen is dit ter sprake en is het afdoende om de werkzaamheden onder ecologische begeleiding uit te voeren.

Maatregel: kwalitatief verbeteren of geschikt maken van 650 meter aan watergang voor de poelkikker binnen 500 meter van het aangetaste voortplantingshabitat.

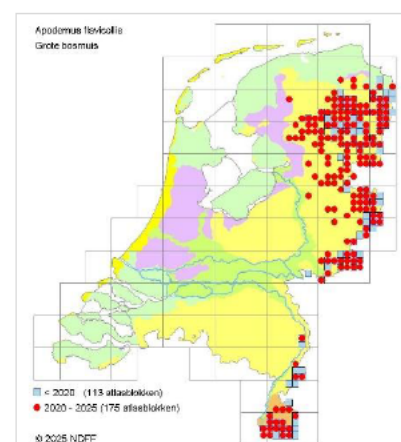
Maatregel: gedeeltelijk dempen van de uiteinden van watergang 2, 3 en 4 buiten de kwetsbare voortplantingsperiode en onder ecologische begeleiding en volgens ecologisch werkprotocol.

Maatregel: eventueel aanwezige poelkikkers dienen door een ecologisch deskundige zorgvuldig te worden overgeplaatst tot buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

5.1.3 Grote bosmuis

Tot voor kort was het verspreidingsgebied van de grote bosmuis in Nederland beperkt tot Limburg en het uiterste oosten van het land. De soort is de afgelopen jaren echter sterk in opmars en breidt zich uit naar het westen (zie figuur 5-1). Naar alle waarschijnlijkheid zijn er meerdere oorzaken voor deze uitbreiding. De veroudering van het Nederlandse bos, de verbeterde connectiviteit tussen natuurgebieden en het opwarmende klimaat kunnen allemaal bijdragen aan het succes van de grote bosmuis. In gebieden die door de grote bosmuis worden gekoloniseerd verdwijnt de meer algemeen voorkomende gewone bosmuis vrijwel geheel, dit wijst erop dat er een sterke concurrentiestrijd is tussen de twee soorten. In de gekoloniseerde gebieden komt de grote bosmuis dan ook zeer algemeen voor (Zoogdierverseniging, 2025).

Het planvoornemen leidt tot een verlies aan essentieel leefgebied van de grote bosmuis. Ten behoeve van het planvoornemen zal houtwal en/of bos worden gekapt. Gelet op de waargenomen dichtheden is de kans daarbij groot dat holen worden vergraven. Bosmuizen kunnen zich zeer snel voortplanten, grote fluctuaties in dichtheden over de seizoenen maar ook tussen jaren zijn bij veel muizensoorten heel gewoon. Een tijdelijke verstoring van leefgebied is in ecologisch opzicht dan ook geen probleem. Zolang er enige uitwijkmogelijkheid is tijdens de werkzaamheden kan de populatie zich vrij eenvoudig handhaven.

Figuur 5-1 Huidige verspreidingsgebied van de grote bosmuis (NDFF verspreidingsatlas, 2025).

In de omgeving blijft groen ongemoeid. Deze bosstroken vormen een goede uitwijkmogelijkheid voor de grote bosmuis. Wel dient bij de kap van de bomen rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van de grote bosmuis. Door de kap werkzaamheden onder ecologische begeleiding en buiten de gevoelige voortplantingsperiode en winterrustperiode uit te voeren kan het doden en verwonden van grote bosmuizen worden voorkomen.

De voortplantingsperiode van de grote bosmuis loopt van maart tot en met augustus (met een piek in juli en augustus). De kwetsbare winterperiode betreft de periode van december tot en met februari. De genoemde perioden kunnen zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort.

In het te kappen bosschage nabij S-444 wordt ten behoeve van rugstreeppad een amfibieënscherm geplaatst. Om te voorkomen dat deze negatieve effecten heeft op de grote bosmuizen in het plangebied dienen taluds aangelegd te worden zodat grote bosmuizen het te kappen gebied kunnen verlaten.

Maatregel: kapwerkzaamheden uitvoeren buiten gevoelige voortplantings- en winterrustperiode en onder ecologische begeleiding.

Maatregel: creëren van diverse taluds langs amfibieënscherm zodat grote bosmuis het bosperceel bij S-444 kunnen verlaten.

Maatregel: wegvangen van grote bosmuizen voor aanvang van de houtkap om doden en verwonden te voorkomen.

5.1.4 Eekhoorn

Op het bosperceel aan de Katshaarweg nabij Coevorden (nieuwbouwtracé A-820), zijn meerdere eekhoornnesten aanwezig. Enkele bomen worden voor de planvoornemens gekapt, waardoor het grootste gedeelte van deze nesten zal behouden blijven. Op basis van de huidige kapwerkzaamheden wordt ervan uitgegaan dat maximaal twee nesten zullen verdwijnen ten behoeve van het planvoornemen.

Eekhoorns maken gebruik van één hoofdnest en vijf of zes kleiner reservenesten. Het verlies van een enkel nest is daarom in ecologisch opzicht geen groot probleem. Het individu heeft immers uitwijkmogelijkheden binnen zijn territorium. Daarnaast worden jaarlijks nieuwe nesten gebouwd.

Om geen risico te nemen ten aanzien van het aanbod aan verblijfplaatsen worden ter compensatie van de twee eekhoornnesten die verdwijnen als gevolg van de ingreep, zes nestkasten opgehangen nabij de oorspronkelijk gelegen nesten. Om doden en verwonden van eekhoorns te voorkomen gedurende de kap van de bomen is het van belang dat het nest niet verwijderd wordt op het moment dat er jongen in verblijven. Het nest mag daarom niet verwijderd worden in de voortplantingsperiode van de eekhoorn. Dit betreft de periode van januari tot en met augustus. Tevens kan doden of verwonden optreden wanneer het nest wordt verwijderd op het moment dat het wordt gebruikt als winterrustplaats. Eekhoorns kennen geen winterslaap maar kunnen wel enkele dagen in het nest verblijven bij storm, ijzel of sneeuw. Het nest mag daarom niet verwijderd worden tijdens winterse buien.

Maatregel: kapwerkzaamheden uitvoeren buiten gevoelige voortplantings- en winterrustperiode.

Maatregel: aanbieden van zes alternatieve verblijfplaatsen in de vorm van eekhoornnestkasten.

5.1.5 Rugstreeppad

De rugstreeppad leeft vooral in open, zonnige gebieden zoals heideterreinen, duinen, uiterwaarden en braakliggende terreinen. Op zanderige bodems voelt de pad zich het beste thuis, omdat hij zich daar goed kan ingraven. Als pioniersoort vestigt de rugstreeppad zich graag in nieuwe of tijdelijk geschikte gebieden, zoals braakliggende terreinen.

Ten behoeve van het planvoornemen wordt het bosschage in het zuidoostelijk deel van S-444 gekapt. Het bosschage is op dit moment geschikt als overwinteringshabitat voor de rugstreeppad.

Daarnaast zou door de bomenkap op de locatie van het bosschage braakliggend terrein gecreëerd kunnen worden. Dit braakliggend terrein in combinatie met de graafwerkzaamheden zouden geschikt voortplantingshabitat voor de rugstreeppad kunnen creëren. Aangezien op deze locatie vervolgens werkzaamheden plaatsvinden kan dit lijden tot schadelijke handelingen. Om dit te voorkomen moeten voorafgaand aan de kap maatregelen getroffen worden.

Voorafgaand aan de kap zal voorkomen moeten worden dat rugstreeppadden het te kappen gebied kunnen betreden. Dit kan gedaan worden door amfibieënschermen te plaatsen. Dit kan echter pas na het voortplantingsseizoen van de grote bosmuis. Echter is het ook noodzakelijk hierbij rekening te houden met de winterrust periode van de rugstreeppad, aangezien winterverblijfplaatsen van de rugstreeppad in de te kappen bosschage niet volledig uit te sluiten zijn. Het amfibieënscherm dient dus geplaatst te worden in de eerste helft van oktober. Door aan de binnenzijde meerdere taluds te maken tegen het amfibieënscherm kunnen eventueel aanwezige individuen uit het gebied trekken.

Er is een afname in overwinteringshabitat, echter is rondom het te kappen bosschage meer bos aanwezig. In de omgeving blijft ander oppervlak rond het station ongemoeid. Dit oppervlak vormt goed overwinteringshabitat voor de rugstreeppad.

Door maatregelen te treffen leidt het planvoornemen niet tot een verlies aan voortplantingshabitat van de rugstreeppad. Door het treffen van deze maatregelen is er geen verschil in voortplantingshabitat en daarom geen effect op de populatie.

Een verstoring van leefgebied is in ecologisch opzicht dan ook geen probleem. Zolang er enige uitwijkmogelijkheid is tijdens de werkzaamheden kan de populatie zich vrij eenvoudig handhaven.

Maatregel: amfibieënscherm plaatsen rondom bosschage vóór aanvang van bomenkap (begin oktober).

Maatregel: gelijktijdig aan het wegvangen van de grote bosmuizen ook zoveel mogelijk strooisel en dode takkenweghalen zodat overwinteringsplekken voor rugstreeppad weggehaald worden.

5.2 Effecten lange termijn op gunstige staat van instandhouding

5.2.1 Steenmarter

Op het onderzoekstracé is er ten minste één vaste rust- of verblijfplaats van de steenmarter aanwezig. De graafwerkzaamheden op het GZI-terrein, langs de N862, leiden naar verwachting tot het vernielen of beschadigen van deze verblijfplaats. De steenmarter is een opportunistische soort en de aantallen nemen in Nederland de laatste jaren fors toe. Het verlies van ten minste één vaste rust- of voortplantingsplaats zal daarom niet leiden tot een negatief effect op de staat van instandhouding van de soort, zowel lokaal, regionaal als landelijk. Om de functionaliteit voor de soort zo veel mogelijk te behouden wordt voorgesteld om een vervangende verblijfplaats aan te bieden voorafgaand aan de werkzaamheden die duurzaam behouden blijft, waardoor op de lange termijn voldoende uitwijkmogelijkheden zijn voor de soort.

Maatregel: de alternatieve verblijfplaatsen die voorafgaand aan de ingreep worden aangebracht dienen duurzaam behouden te blijven. Dit kan gerealiseerd worden door verblijfplaatsen te realiseren die bestaan uit materialen die niet binnen enkele jaren vergaan of weggroten (takkenhopen). Denk hierbij aan boomstronken, houtenkasten of steenhopen.

5.2.2 Poelkikker

De poelkikker neemt sinds 1997 enigszins toe. Het is een moeilijk te inventariseren soort, waardoor de aantalsontwikkelingen niet overal even goed bekend zijn. De huidige staat van instandhouding is echter wel gunstig. De soort wordt in een groot gedeelte van Nederland aangetroffen.

Indien bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden geen beschermingsmaatregelen worden genomen, kan de staat van instandhouding van poelkikker op lokaal niveau afnemen. Omdat het echter om een tijdelijk verlies van een klein gedeelte van het voortplantingsbiotoop van de soort gaat, zal de impact nihil zijn, hetzelfde geldt als er gekeken wordt op populatieniveau. In de omgeving van de sloten waar de werkzaamheden plaats vinden, is een relatief groot aanbod aan geschikt voortplantingshabitat aanwezig dat gedurende werkzaamheden ongemoeid blijft. Afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde.

De effecten van de werkzaamheden zijn grotendeels tijdelijk van aard en beslaan een klein gedeelte van het voortplantingswater van de poelkikker op de betreffende locaties. Na afloop van de werkzaamheden zullen de sloten zoveel mogelijk worden hersteld naar de oorspronkelijke staat. Ten behoeve van het planvoornemen gaat echter 15m² aan voortplantingswater verloren. Aangezien dit uitsluitend de kopse kanten van de watergangen betreft heeft dit naar verwachting geen negatief effect op de landelijke regionale of plaatselijke staat van instandhouding.

Doordat in totaal 650 meter aan voortplantingswater kwalitatief wordt verbeterd of geschikt gemaakt als voortplantingshabitat voor de poelkikker, wordt er overgecompenseerd voor het voortplantingshabitat dat verloren gaat. Om op lange termijn de voortplantingsmogelijkheden van de poelkikker binnen het plangebied te behouden wordt het aangelegde voortplantingswater op een voor de poelkikker gunstige wijze beheerd.

Maatregel: na afloop van de werkzaamheden wordt het voortplantingswater in bestaand leefgebied (watergang 2 en 5) teruggebracht naar de oorspronkelijke staat.

Maatregel: kwalitatieve verbetering van het voortplantingshabitat ten behoeve van de poelkikker in binnen 500 meter van het voortplantingshabitat dat verloren gaat.

5.2.3 Grote bosmuis

Hoewel de grote bosmuis nog als zeldzame soort te boek staat, is dat in delen van het land zeker niet meer het geval. De Nederlandse rode lijststatus en de IUCN-status van de grote bosmuis is 'thans niet bedreigd'. De soort is bezig met een sterke opmars richting het westen. Deze uitbreiding van verspreidingsgebied duidt op een positieve staat van instandhouding. De grote bosmuis blijkt weinig kritisch te zijn wat betreft habitat.

Gelet op de flexibiliteit van de habitatkeuze van de grote bosmuis zal de onderzoekslocatie ook na afronding van het planvoornemen geschikt leefgebied vormen voor de soort. De voorgenomen werkzaamheden zijn van tijdelijke aard. Na het verwijderen van de vegetatie zal deze zich op de lange termijn opnieuw kunnen ontwikkelen en herstellen. Het planvoornemen resulteert in een tijdelijke afname van het oppervlak geschikt leefgebied. Het kost tijd voordat de vegetatie zich zodanig heeft hersteld dat deze weer voldoet aan de ecologische eisen van de grote bosmuis.

Het is daarom van belang om het resterende leefgebied van de grote bosmuis duurzaam te behouden en te versterken. Versterking van het leefgebied kan gerealiseerd worden door ecologisch waardevolle zoom- en mantelvegetaties te ontwikkelen langs de bosranden. Hiervoor dient inheems struweel aangeplant te worden in de te behouden bosstroken zoals hazelaar, vuilboom en meidoorn. Door hierbij te kiezen voor vruchtdragende soorten kan het voedselaanbod voor de grote bosmuis worden vergroot. Langs de houtwallen/bossen worden ruigtezomen ontwikkeld om voldoende dekking te creëren tijdens het foerageren. Daarnaast dienen ten behoeve van de dekking voor grote bosmuis extra takkenrillen aangelegd te worden bij deze ruigtezomen.

Maatregel: ontwikkeling van ecologisch waardevolle zoom- en mantelvegetaties middels de aanplant van inheems struweel en ruigtezomen langs bosranden, gelijk aan het verlies aan leefgebied van de grote bosmuis per betreffende locatie (zie tabel 3-1).

Maatregel: Takkenrillen aanleggen bij ruigtezomen.

5.2.4 Eekhoorn

De eekhoorn komt in vrijwel alle bosgebieden in de oostelijke helft van Nederland voor. De populatiegroottes zijn echter sterk afhankelijk van voedselaanbod. Na matige zomers met weinig vruchtdragende bomen is de sterfte in de daaropvolgende winter vaak relatief hoog. Voedselarme omstandigheden hebben ook een direct effect op de vruchtbaarheid. Hierdoor nemen de dichtheden na slechte jaren nog verder af en duurt het herstel van de populatie meerdere jaren. Er zijn geen gegevens met betrekking tot de landelijke staat van instandhouding van de eekhoorn bekend.

Als gevolg van de voorgenomen ingreep, waarbij enkele bomen worden gekapt, gaat het functioneel leefgebied voor de eekhoorn niet verloren. In de omgeving van de onderzoekslocatie is voldoende voedsel en schuilmogelijkheid voor de eekhoorn aanwezig. Door ervoor te zorgen dat het aanbod van vaste rust- of voortplantingsplaatsen niet in het geding komt kan gewaarborgd worden dat de lokale populatie eekhoorns in de toekomst voldoende in stand gehouden kan worden.

Maatregel: aanbieden van zes alternatieve verblijfplaatsen in de vorm van eekhoornnestkasten.

5.2.5 Rugstreeppad

De populatie van de rugstreeppad is sinds 1950 met veertig procent afgenomen. De landelijke trend in aantallen rugstreeppadden laat een matige afname zien.

Doordat er 3.300 m² bosschage gekapt wordt bij S-444 is er afname van overwinteringshabitat, echter is overwinteringshabitat in dit gebied niet de limiterende factor voor de soort gezien de hoeveelheid alternatief overwinteringshabitat. Hierdoor komt de gunstige staat van instandhouding op de lange termijn niet in het geding.

Door maatregelen te treffen zou er netto geen verandering zijn in voortplantingshabitat voor de rugstreeppad door werkzaamheden behorend tot Waterstofnetwerk Drenthe-Overijssel. Dit komt doordat door de kapwerkzaamheden alleen nieuw voortplantingshabitat wordt gecreëerd en dit gebied wordt vervolgens verstoord wanneer er geen maatregelen worden getroffen bij de kap van het bosschage nabij S-444.

Doordat er geen verandering is in locatie of areaal van het habitat van de rugstreeppad is er op de lange termijn geen effect te verwachten.

7 Te treffen maatregelen

7.1 Inleiding

De te nemen maatregelen zijn in te delen in de volgende vier stappen:

- alternatieve verblijfplaatsen aanbieden als tijdelijke opvang van het verlies van de potentiële verblijfplaatsen voor de periode tussen de ingreep en de realisatie van de nieuwe situatie;
- onderzoekslocatie voor de ingreep zorgvuldig ongeschikt maken voor beschermde soorten;
- in de nieuwe situatie duurzame verblijfsmogelijkheden voor beschermde soorten creëren.

7.2 Compensatie

7.2.1 Steenmarter

Voor de steenmarter wordt voor ten minste één vaste rust- en voortplantingsplaats in het plangebied alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd. De alternatieve verblijfplaatsen bestaan uit twee kunstmatige verblijfplaatsen en drie natuurlijke verblijfplaatsen. De specificaties van deze verblijfplaatsen worden hieronder toegelicht.

De twee kunstmatige verblijfplaatsen bestaan uit nestkasten die binnen 200 meter van de te verwijderen houtwal gerealiseerd worden. Deze worden op rustige locaties geplaatst in randen van bos of soortgelijke locaties. De kasten zijn van het type ZK MA 01 van Vivara Pro of vergelijkbaar (figuur 7-1). De kasten worden dichtbij de grond (maximaal 50 centimeter boven maaiveld) in geschikte bosschages geplaatst. Hierbij zullen takkenstappels geplaatst worden om als extra beschutting te dienen voor de soort. De takkenhoop dient niet los op elkaar te worden gestort, maar zoveel in elkaar te worden gestoken. De hoop wordt maximaal anderhalf meter hoog, met de dikkere takken onderin en de dunneren bovenop. Voor het creëren van de takkenhoop kan het snoeiafval worden gebruikt dat vrijkomt bij het verwijderen van het groen. De takkenhopen worden daarnaast periodiek aangevuld met nieuw vrijgekomen snoeiafval.

Figuur 7-1 Nestkast steenmarter (ZK MA 01) van Vivara Pro.

Naast de twee kasten worden er drie natuurlijke verblijfplaatsen gerealiseerd. De natuurlijke verblijfplaatsen bestaan uit twee takkenhopen, die op dezelfde wijze gecreëerd en onderhouden kunnen worden zoals eerder beschreven. Daarnaast worden er een houtril gecreëerd door het stapelen van takken in dezelfde lengterichting, met de dikkere takken onderin en dunneren bovenop. Eventueel vrijgekomen stobben kunnen onderin de houtril worden geplaatst. De takkenril wordt verstevigd door aan de zijanten paaltjes/dikkere takken in de grond te klemmen. Ook de houtril kan van vrijgekomen snoeihout worden gemaakt. De takkenril wordt minimaal twee meter lang en één tot anderhalf meter hoog. De natuurlijke verblijfplaatsen, zowel de takkenhopen als de houtril, worden ook periodiek aangevuld met nieuw vrijgekomen snoeiafval.

Voor de takkenhopen (zie figuur 7-2) geldt deze zodanig opgebouwd dienen te worden dat ze:

- structuurrijk zijn (grof materiaal aan de buitenzijde, holtes/ruimtes inwendig);
- bij voorkeur een droge kern hebben (bijv. met stammen/stenen als basis, en dekking tegen inregenen);
- op een plek liggen met voldoende rust en dekking (bijv. nabij houtwallen/struweel), zodat de kans op daadwerkelijk gebruik door marterachtigen toeneemt.

Figuur 7-2 Takkenhoop (Kennisdokument kleine marterachtigen, BIJ12, 2024)

De locaties van de te realiseren voorzieningen zijn in figuur 7-3 weergegeven. Om steenmarters de kans te geven om te wennen aan de vervangende verblijfplaatsen, dienen de vervangende verblijfplaatsen minimaal 2 maanden voorafgaand aan het verwijderen van de huidige aanwezige verblijfplaatsen, nabij afsluiter S-458 te worden geplaatst.

Figuur 7-3 Locaties voor compensatiemaatregelen (rode punt) voor vijf voorzieningen voor de steenmarter.

7.2.2 Poelkikker

Het (tijdelijk) verlies van geschikt voortplantingswater van de poelkikker wordt na afronding van de werkzaamheden minimaal gecompenseerd door het voortplantingswater in het bestaande leefgebied (watergang 2 en 5) terug te brengen naar de oorspronkelijke staat.

Ter compensatie van het verlies van 15m² aan voortplantingswater door het dempen van de uiteinden van sloot 1, 3 en 4 wordt ingezet op het verhogen van de kwaliteit van het voortplantingshabitat van poelkikker. Deze kwalitatieve verbetering van voortplantingshabitat dienen gerealiseerd te worden binnen een straal van 500 meter ten opzicht van de slootuiteinden die gedeeltelijk gedempt worden. Voor de kwalitatieve verbetering van het voortplantingshabitat gelden de volgende voorwaarden:

- De oever moet zacht glooiend zijn met een helling van 1:2 tot 1:5;
- In ieder geval in de periode april tot en met september moet de sloot waterhoudend zijn;
- De pH-waarde (zuurgraad) van het water mag niet onder 4,8 liggen;
- Op minimaal één derde deel van het landdeel van de oever vegetatie dient kruidachtige en grasachtige vegetatie aanwezig te zijn. Zo nodig moet minimaal dat deel uitgerasterd worden tegen betreden van vee en om vraatschade te voorkomen;
- Bij baggeren of schonen van de watergang blijft minimaal één derde deel van de watergang ongemoeid.

7.2.3 Grote bosmuis

Om het leefgebied van de grote bosmuis op de planlocatie duurzaam in stand te houden en te versterken wordt ingezet op bosrandversterking (met 1.65 ha) doormiddel van de aanplant van inheems struweel en het ontwikkelen van ruigtezomen. Waar mogelijk wordt de houtopstand na afronding van de werkzaamheden beter geschikt gemaakt als leefgebied voor de grote bosmuis. Indien dit niet mogelijk is op de locatie van de kap zelf, worden hiervoor beschikbare gronden in de buurt van het aangetaste leefgebied. Belangrijk hierbij is dat deze compensatiegronden zelfstandig in gebruik genomen kunnen worden. Hierbij dienen geen grote (water)wegen of andere tussenliggende barrières aanwezig te zijn.

Omdat de exacte invulling en effectiviteit van deze maatregel afhangen van de definitieve locaties waar deze gerealiseerd zullen worden, dient hiervoor een separaat beplantingsplan opgesteld te worden. Dit beplantingsplan zal worden uitgewerkt zodra de locaties zijn vastgesteld en vervolgens worden beoordeeld door een ter zake kundig ecooloog. De exacte locaties van de te realiseren maatregel zal worden eveneens opgenomen in een logboek.

De compensatie dient echter aan een aantal voorwaarden te voldoen. Het minimaal benodigde compensatieoppervlak per locatie is opgenomen in tabel 7-1. Hieronder zijn enkele specificaties die ten minste onderdeel uitmaken van de benodigde compensatie opgenomen.

Tabel 7-1 Minimaal benodigd compensatieoppervlak per locatie.

Locatie tracé	Aantal grote bosmuizen aangetroffen	Minimaal benodigd compensatieoppervlak (hectare)
A-817	36 individuen	Scenario 1: 0.65 Scenario 2: 0.25
S-443	1 individu	0.24
S-440	1 individu	0.24
S-219	2 Individuen	0.14
S-444	18 Individuen	0.38
	Totaal	Scenario 1: 1.65 Scenario 2: 1.25

Voor de kwalitatieve verbetering van het leefgebied van de grote bosmuis dient zowel aan schuilmogelijkheden als voedselvoorziening gedacht te worden:

- Compensatieleefgebied moeten beschikken over voldoende schuilmogelijkheden die kunnen dienen als rust- en voortplantingsplaats voor de grote bosmuis. Dergelijke schuilmogelijkheden kunnen gerealiseerd worden door boomstobbe/wortelstronken van te kappen bomen terug te plaatsen.
- Compensatieleefgebieden dienen te beschikken over voldoende zaden en kruiden die voorzien in voedselbehoefte van de grote bosmuis.

Bomen die hiervoor gebruikt kunnen worden zijn onder andere:

- hazelaar (*Corylus avellana*);
- zomereik (*Quercus robur*);
- Spaanse aak (*Acer campestre*);
- ruwe berk (*Betula pendula*).

Struiken die hiervoor geschikt zijn, zijn onder andere:

- sleedoorn (*Prunus spinosa*);
- eenstijlige meidoorn (*Crataegus monogyna*);
- aalbes (*Ribes rubrum*);
- rode kornoelje (*Cornus sanguinea*);
- gewone vlier (*Sambucus nigra*);
- sporkehout (*Frangula alnus*).

De locatie van het compensatiegebied wordt gecreëerd op of nabij de locatie waar het oorspronkelijke leefgebied wordt aangetast. Per locatie is hieronder een korte toelichting gegeven van de beoogde compensatiegrond ten behoeve van de grote bosmuis.

Afsluiterschema's S-219, S-223/S-440 en S-443/S-356

Er zijn drie afsluiterschema's waar ten behoeve van het planvoornemen een beperkte hoeveelheid geschikt leefgebied van de grote bosmuis wordt aangetast. Dit betreft het afsluiterschema S-219 (0.14 ha), S-223/S-440 (0.24 ha) en S-443/S-356 (0.24 ha). Bij het soortgerichte onderzoek zijn op deze locatie respectievelijk twee, één en één grote bosmuis aangetroffen. Bij deze afsluiterschema's wordt ingezet op bosrandversterking van de aanwezige bosschages en houtwallen op en rond het afsluiterschema. Door het realiseren van een goed ontwikkelde struikvegetatie worden potentiële verblijfplaatsen gecreëerd en wordt voldaan aan de voedselvoorziening van de grote bosmuis. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van heesters (zoals sleedoorn, meidoorn, aalbes en vlier).

Boomstobbe, dood hout en takkenhopen blijven zoveel mogelijk behouden op de planlocatie, deze landschapselementen voorzien in schuil- en nestlocaties.

Voor afsluiterschema S-443/S-356 geldt eveneens dat een gedeelte van de bestaande bosschage gekapt dient te worden, hierbij blijft het grootste deel van de bosschage behouden. Hierbij geldt dat dat het van belang is dat de bosschage verbonden blijft en dat hierbij geen versnippering van leefgebied ontstaat. Deze verbinding kan gecreëerd worden middels het plaatsen van heesters en/of bomen met dichte struiklaag en weinig ondergroei. Ook geldt hierbij dat boomstobbe van de te kappen bomen behouden dienen te blijven en in het bestaande deel van de bosschage geplaatst dienen te worden.

Afsluiterschema S-458

Op moment van schrijven wordt nog onderzocht of het technisch mogelijk is de houtwal bij S-458 te ontzien middels een gestuurde boring. Mocht dit niet mogelijk blijken is hier een open ontgraving benodigd. Beide scenario's zijn in onderhavig activiteitenplan opgenomen.

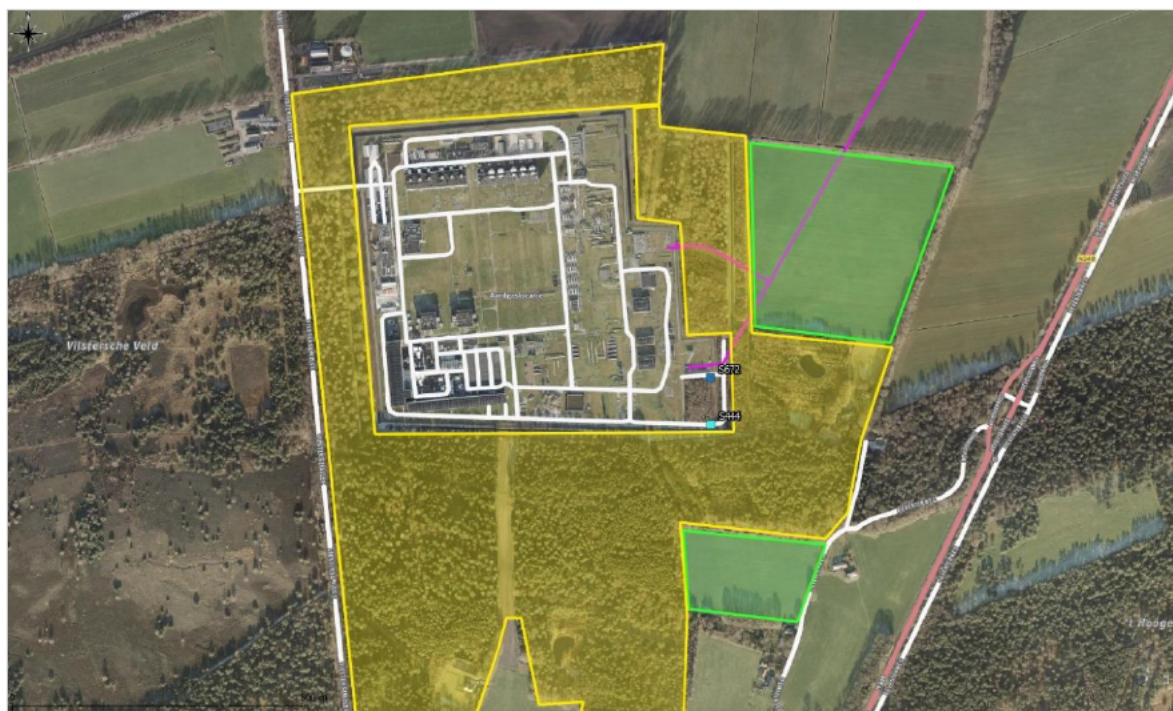
In het eerste scenario wordt 0.25 hectare leefgebied van de grote bosmuis aangetast, in het tweede scenario wordt 0.65 hectare leefgebied van de grote bosmuis aangetast. Ter compensatie van dit leefgebied wordt een ruigtezoom parallel aan de bestaande ruigtezoom, binnen de hekken van het Gasunie terrein, gecreëerd (zie figuur 7-4). De omvang van deze ruigtezoom is afhankelijk van de werkwijze maar bedraagt ofwel minimaal 0.25 hectare, ofwel minimaal 0.65 hectare. Deze ruigtezoom bestaat uit inheemse bomen en stuiken. Waarbij boomstobbe van de te kappen bomen teruggeplaatst worden.

Figuur 7-4 Locatie waar compensatieleefgebied van de grote bosmuis gecreëerd kan worden (groen gearceerd).

Afsluiterschema S-444/S-672

Deze locatie wordt omgeven door aaneengesloten bosgebieden die onaangetast blijven in het planvoornemen. Doordat de bosschage op het Gasunie terrein gekapt wordt, en herplant op deze locatie niet mogelijk is, dienen de boomstobben afkomstig van de kap gebruikt te worden voor kwalitatieve verbeteren van het leefgebied voor de grote bosmuis in de omliggende bosgebieden, leefgebieden die mogelijk kwalitatief verbeterd kunnen worden ten behoeve van de grote bosmuis zijn in figuur 7-4 geel gearceerd. Naast het verbeteren van leefgebied middels het plaatsten van boomstobben dient de overgang tussen de omliggende bosgebieden en verdere omgeving verbeterd worden door een geleidelijke overgang met mantel- en zoomvegetatie. Ook is het mogelijk nieuw leefgebied voor de grote bosmuis te creëren, gronden die hiervoor geschikt zijn, zijn in figuur 7-5 groen gearceerd. Er dient minimaal 0.38 hectare aan compensatieleefgebied voor de grote bosmuis gecreëerd of kwalitatief verbeterd te worden.

Figuur 7-5 Gronden voor kwalitatieve verbeteringen van leefgebied (geel gearceerd) en gronden voor creëren van nieuw leefgebied (groen gearceerd) van de grote bosmuis.

7.2.4 Eekhoorn

Voorafgaand aan de werkzaamheden worden op de planlocatie zes eekhoornkasten van het type ZK EE 01 opgehangen nabij de bekende territorium van eekhoorn, wel buiten de invloedssfeer van de ingreep. Deze nestkasten worden op minimaal drie meter hoogte geplaatst op beschutte plekken. Ook zullen de nestkasten op een donkere plek worden opgehangen, dus niet in de buurt van een kunstmatige lichtbron zoals een lantaarn. De nestkasten worden opgehangen in bomen die gehandhaafd blijven en waar geen bomenkap zal plaatsvinden. De exacte locaties van de te realiseren voorzieningen zijn op het moment van schrijven nog niet bekend. In figuur 7-6 worden de voorgestelde locaties weergegeven, de exacte locatie zal worden opgenomen in een logboek.

Figuur 7-6 Voorstel locaties (gele punt) voor zes voorzieningen voor de eekhoorn.

7.2.5 Rugstreeppad

Omdat voldoende alternatief overwinteringshabitat in de omgeving aanwezig is en geen verandering plaatsvindt in het huidige voortplantingshabitat van de rugstreeppad is compensatie niet benodigd.

7.3 Zorgvuldig handelen en ongeschikt maken

7.3.1 Steenmarter

Het doden en verwonden van dieren dient te allen tijde voorkomen te worden. Het is zodoende van belang dat de werkzaamheden buiten de gevoelige periodes van voortplanting plaatsvinden, en dan specifiek de periode dat de jongen geworpen kunnen worden en gezoogd worden. De potentiële verblijfplaats dienen daarom niet tussen 1 maart en 31 augustus verwijderd te worden.

7.3.2 Poelkikker

Het dempen van de sloten wordt uitgevoerd in de periode september–oktober, buiten de kwetsbare periode van voortplanting van de poelkikker. Voorafgaand aan het dempen zullen alle aanwezige poelkikkers en overige fauna worden weggevangen en overgezet. Het afvangen mag alleen plaatsvinden wanneer de watertemperatuur lager is dan 25 graden Celsius, de luchttemperatuur boven het vriespunt ligt en er geen ijs aanwezig is in de watergang. Met de hiervoor genoemde maatregelen wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood. Voor het wegvangen wordt de sloot zelf afgesloten van de sloot waarmee deze in verbinding staat. Hiervoor wordt de sloot in secties opgedeeld, waarna de aanwezige poelkikkers en overige fauna met behulp van een schepnet uit de watergang worden gevangen. Vervolgens wordt de bagger uit de watergang onder begeleiding van de ecooloog op zorgvuldige wijze afgegraven en op de kant uitgespreid. Deze bagger wordt vervolgens uiterst zorgvuldig handmatig gecontroleerd op aanwezigheid van poelkikkers en overige aquatische fauna. Aanwezige dieren worden verzameld in een emmer met water uit de sloot. De aanwezige poelkikkers worden zo snel mogelijk overgeplaatst naar voortplantingswateren in de directe omgeving. Dit geldt eveneens voor eventuele bijvangst. Bijvangst is bij deze vangmethode niet te voorkomen, maar kan wel direct gescheiden en overgeplaatst worden. De juiste werkmethode wordt voorafgaand, aan de hand van de situatie ter plaatse, met een ter zake kundige ecooloog besproken en afgestemd.

Bij werkzaamheden op het land die slechts een klein oppervlakte bestaan ten opzichte van het totale landhabitat, bijvoorbeeld de aanleg van een leiding, kan het gehele jaar door gewerkt worden, mits er voldoende aandacht aan de zorgplicht wordt besteed. Met het huidige planvoornemen is dit aan de orde en is het afdoende om de werkzaamheden onder ecologische begeleiding uit te voeren.

7.3.3 Grote bosmuis

Het doden en verwonden van de grote bosmuis wordt voorkomen door werkzaamheden buiten gevoelige perioden van voortplanting en overwintering uit te voeren. Dit geldt voor werkzaamheden op locaties met aangetoonde populaties van de grote bosmuis. Daarom dienen deze werkzaamheden uitgevoerd te worden in de periode van oktober tot en met november. Daarnaast dienen voorafgaand aan de werkzaamheden bladeren en liggend dood hout in de te kappen bosschage worden verwijderd. Deze werkzaamheden vinden plaats onder begeleiding door een deskundige

De weersomstandigheden dienen hierbij gunstig te zijn (temperaturen boven het vriespunt). Dit vindt plaats in laag tempo en in één richting, in de richting van bos dat behouden blijft, zodat eventueel aanwezige dieren een veiliger heenkomen kunnen zoeken via de zandheuvelds. Deze werkzaamheden vinden plaats onder begeleiding door een deskundige ecooloog.

Voorafgaand aan de kapwerkzaamheden wordt in begin oktober rondom de te kappen bosschage bij S-444 een amfibieënscherm geplaatst ten behoeve van ruststreeppad. Om neveneffecten van dit scherm op grote bosmuizen te voorkomen worden aanvullend aan de binnenzijde taluds aangebracht, zodat aanwezige grote bosmuizen de bosschage wel kunnen verlaten, maar niet opnieuw kunnen betreden. Vervolgens worden voor aanvang van de kap gedurende een aantal opeenvolgende dagen

vangacties uitgevoerd om zoveel mogelijk aanwezige grote bosmuizen weg te vangen en te verplaatsen naar geschikt, nabijgelegen habitat. Met deze werkwijze wordt invulling gegeven aan de zorgplicht en wordt redelijkerwijs al het mogelijke gedaan om het doden en verwonden van individuen te voorkomen. Na afronding van het wegvangen kan de bosschage onder ecologische begeleiding worden gekapt.

7.3.4 Eekhoorn

Aan het zorgvuldig handelen en de zorgplicht wordt voldaan door de bomen te kappen buiten de gevoelige perioden van de eekhoorn. De kapwerkzaamheden worden daarom uitgevoerd buiten de periode van voortplanting en winterrust. De voortplantingsperiode betreft de periode december tot februari en van mei tot juni. De meest geschikte periode voor het verwijderen van de bomen (waarbij ook rekening met het broedseizoen gehouden wordt) betreft daarom de periode februari tot half april of de periode half augustus tot december. Het werken in de maanden april, juni, juli en augustus is alleen mogelijk wanneer de te kappen bomen vooraf geschouwd worden op aanwezigheid van broedvogels door een ter zake kundig ecooloog. Verder dient er in de werkbare periode geen sprake te zijn van winterse buien als sneeuw, ijzel of storm. De ecologisch begeleider zal aangeven wanneer werkzaamheden niet mogelijk zijn in verband met winterse buien. Het verwijderen van de bomen met de twee eekhoornnesten dienen daarom onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog plaats te vinden.

7.3.5 Rugstreeppad

Het doden en verwonden van de rugstreeppad dient te allen tijde voorkomen te worden. Daartoe worden voorafgaand aan de werkzaamheden zoveel mogelijk geschikte overwinterings- en schuilplekken, zoals strooisel, dood hout en overige ophoping van organisch materiaal, verwijderd uit het bosschage nabij S-444. Vervolgens wordt voor de kapwerkzaamheden rondom het werkterrein een amfibieënscherm geplaatst om te voorkomen dat rugstreeppadden het terrein kunnen koloniseren, met name nadat de bosschage is gekapt en pioniershabitat ontstaat. De werkzaamheden worden zodanig uitgevoerd dat aanwezigheid van rugstreeppadden binnen het werkterrein zoveel mogelijk wordt voorkomen. Met deze maatregelen wordt invulling gegeven aan de zorgplicht en wordt redelijkerwijs al het mogelijke gedaan om het doden en verwonden van individuen te voorkomen.

Bijlage 4 Aanvullingen

Inleiding voor de beantwoording

Naar aanleiding van uw brief van 6 augustus 2026, kenmerk OWFF/2026/059.vai, treft u hieronder de gevraagde aanvullende informatie aan ten behoeve van de beoordeling van de aanvraag voor de flora- en fauna-activiteit binnen het project *Realisatie Waterstof Drenthe-Overijssel*. De beantwoording volgt de volgorde van de door u gestelde vragen aangehouden. Waar nodig zijn de onderliggende documenten aangescherpt of geconcretiseerd.

1. Verbodsbepalingen per soort

De aanvraag en het activiteitenplan zijn nogmaals bezien en deze zijn op punten aangepast zodat zij elkaar niet meer tegenspreken.

2. Diepte leidingen en omvang ontgravingen

Voor de aanlegdiepte van A-820 en A-817 wordt een gronddekking aangehouden van 1,6m boven de leiding. Een DN600 wordt dus op een diepte van 2,2m aangebracht, een DN200 op 1,8m diepte.

Er is rekening gehouden met werkwegen en werkterreinen voor zowel de open ontgraving als bij de gestuurde boringen. Voor werkstroken is rekening gehouden met een standaardbreedte van 40 meter, werkterreinen voor boringen zijn 50 bij 50m.

3. Uitgebreide staat van instandhouding

De staat van instandhouding voor de steenmarter, eekhoorn en grote bosmuis is uitgebreider beschreven en toegelicht in hoofdstuk 4 van het activiteitenplan.

4. Locatie voorzieningen steenmarter

Ter compensatie van ten minste één vaste rust- en voortplantingsplaat van de steenmarter worden twee kunstmatige verblijfplaatsen en drie natuurlijke verblijfplaatsen gerealiseerd. Deze verblijfplaatsen worden in de houtwallen rondom afsluiter S-458 gerealiseerd. De exacte locaties van de te realiseren verblijfplaatsen zijn vastgelegd in figuur 7-3 van het activiteitenplan.

5. Concretisering maatregelen poelkikker

De genoemde maatregelen in paragraaf 5.1.2 en 7.2.2 zijn noodzakelijk ter compensatie van het verlies van 15m² aan voortplantingshabitat. Deze maatregelen dienen daarom gerealiseerd te worden binnen een straal van maximaal 500 meter van de locatie waar het voortplantingshabitat verloren gaat. De formulering in het activiteitenplan is hierop aangepast.

6. Specificatie beplantingsplan

In paragraaf 7.2.3 van het activiteitenplan zijn per locatie de voorwaarden van de benodigde compensatie gegeven. Tevens staat in tabel 3-1 (Hoofdstuk 3, paragraaf 3.3) van het activiteitenplan per locatie het benodigde compensatieoppervlak per locatie (A-817, S-443, S-440, S-219 en S-44).

7. Onderbouwing alternatieve werkwijze

De aanleg van de nieuwbouwleidingen vindt plaats met diverse methoden, waaronder open ontgraving, horizontaal gestuurde boring (HDD) en persing. Het kruisen van de (kavel)sloten in gebieden waar de beschermde soorten kunnen voorkomen vindt plaats middels open ontgraving. Sleufloze aanlegmethoden om locaties te kruisen zijn geen reëel alternatief.

De aanleg van transportleidingen door middel van horizontaal gestuurde boringen wordt met name toegepast voor het kruisen over langere afstand van infrastructuur, tracédelen met bijzondere natuur of archeologische of cultuurhistorische waarden. Een horizontaal gestuurde boring vindt plaats vanaf het maaiveld en er wordt een zodanige gronddekking gekozen dat er geen invloed optreedt naar de bovengrond. De diepte waarop een HDD moet worden aangelegd en de vereiste intredehoek ten opzichte van het maaiveld, maakt dat een boring geen simpele operatie is. Dit is ook het geval bij andere sleuf loze technieken zoals open front techniek, gesloten front techniek en pneumatische boortechniek.

Bij een HDD dient daarbij in het verlengde van de boring ook ruimte beschikbaar te zijn voor een uitlegstrook voor de in te trekken buisleiding. Bij het intrekken van de buisleiding is een opstelling van diverse kranen nodig om de buis goed te geleiden. De ruimte voor een uitlegstrook of het gebruik van kranen is bij veel locaties niet aanwezig vanwege aanwezige wegen, bebouwing of hoogspanningsleidingen. Ook kent het tracé krappe bochten die niet met een HDD gerealiseerd kunnen worden. Het aanpassen van het tracé is niet mogelijk vanwege de gewenste ligging in de PEH-strook (Programma Energiehoofdstructuur).

Deze toevoegingen zijn eveneens opgenomen onder paragraaf 6.3.3 in het activiteitenplan.

8. Kapmelding en herbeplantingsplan

Halverwege oktober zal de kapmelding worden gedaan die wordt vergezeld van een aanvraag om compensatie voor de kap uit te voeren op andere gronden waarbij we uitgaan van een termijn van vijf jaar voor het uitvoeren van het herplantplan.

Meldingsformulier start werkzaamheden

Vergunning voor een Flora- en fauna-activiteit Omgevingswet

Gegevens

Aanvraagnummer
Project
Vergunningsperiode
Naam vergunninghouder/aanvrager
Adres
Woonplaats

Gegevens werkzaamheden

Contactpersoon uitvoering werkzaamheden
Telefoonnummer (vast)
Telefoonnummer (mobiel)
Locatie(s) werkzaamheden
.....
Datum gereedkomen
compensatiemaatregelen(indien van
toepassing)
Datum start werkzaamheden
Overzicht planning werkzaamheden
.....
.....
.....
.....
.....
.....

*Dit formulier dient zodra de aanvang van de werkzaamheden bekend is
te worden ingediend bij Rijksdienst voor Ondernemend Nederland*

Retouradres	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland Postbus 19530 2500 CM Den Haag Of verstuur per Email naar : omgevingswetnatuur@rvo.nl én handhavingnatuur@rvo.nl	
-------------	---	--